

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, I. Krasku 491, Púchov
4. Názov projektu	Kvalitné vzdelávanie a odborná príprava – náš cieľ.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABH7
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia – prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Ján Haššo
8. Školský polrok	február 2021 – jún 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.sospuchov.sk

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia - prierezové témy, fungoval v zložení piatich pedagógov, tak ako v I. polroku.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 až 3 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Pedagogický klub sa zameriava na rozvoj čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia v rámci vzdelávacích oblastí, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia žiakov naprieč vzdelávaním.

Čitateľská gramotnosť je dôležitou schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší osobnostný a profesijný rast žiaka.

Kľúčové slová

Čitateľská gramotnosť, identifikácia problémov, BestPractice, OPS, kognitívne zručnosti, odborný text, Brainstorming, kognitívne metódy, INSERT, SQ4R, komunikačné schopnosti, komunikačné metódy, kritické myslenie.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Cieľom písomného výstupu je zhodnotenie doterajšej činnosti pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia - prierezové témy a jeho prínosu do výchovno – vzdelávacieho procesu. Na väčšine predmetov pracujú študenti s množstvom rôznych textov, preto je veľmi potrebné sústrediť sa na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Cieľom našich jednotlivých stretnutí bolo analyzovať nedostatky vo vzdelávaní, prijímať opatrenia na ich odstránenie a prinášať inovácie do edukačného procesu. Všetky činnosti smerovali k rozvoju kľúčových kompetencií učiteľov, k posilneniu čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia a tým ku skvalitňovaniu vyučovacej činnosti.

Jadro:

Popis témy/problém

V rámci pedagogického klubu sa členovia klubu celkovo stretli 12 krát, teda 2 krát v mesiacoch február, apríl, jún a 3 krát v mesiacoch marec a máj.

Cieľom siedmeho stretnutia členov klubu bolo oboznámenie sa s odbornými publikáciami zaoberajúcimi sa príkladmi BestPractice v krajinách EÚ a analyzovaním zásad tvorby Best Practice na našej odbornej škole. Uplatňovať organizačné formy vyučovania podporujúce spoluprácu medzi žiakmi (kooperatívne a skupinové vyučovanie), podporujúce aktivitu na strane žiakov (projektové vyučovanie), prepájajúce poznatky z rozličných vzdelávacích predmetov (integrované tematické vyučovanie), a to na všetkých úrovniach vzdelávania. V oblasti vzdelávania sme zadefinovali príklady tvorby BestPractice ako snahu o efektívnejšie vzdelávanie, aplikovanie konkrétnych úspešných metód práce so žiakmi, vhodný námet využívať v živote školy ako celku, učenie sa od iných škôl a aplikovanie dobrých nápadov, ktoré sa osvedčili. Ako konkrétny príklad, ktorý sa nám osvedčuje v edukačnom procese uvádzame metódu **pojmového mapovania** kde ide o učenie s porozumením vyžadujúce hľadanie väzieb s relevantnými znalosťami, ktoré už má, a novými vedomosťami. Ako ďalší príklad BestPractice uplatňujúcej sa medzi našimi kolegami je stratégia **EUR** – vybavovanie si osvojených vedomostí k danej téme, následné udržanie pozornosti žiaka, ktorý prichádza do kontaktu s novými informáciami až po formulovanie problémov, hodnotenie poznatkov, vyjadrovanie svojho názoru a vzájomnému porovnávaniu svojich myšlienok.

Cieľom ôsmeho stretnutia členov klubu bolo diskusné stretnutie k publikácií „Čitateľská gramotnosť v školskej praxi strednej školy“ *autorka*: PaedDr. Emília Lapčáková. Predstavenie ukážok webových stránok zameraných na podporu žiakov v čitateľskej gramotnosti a analyzovanie zásad tvorby BestPractice v odboroch technického zamerania - mechanik nastavovač, operátor gumárskej a plastikárskej výroby a mechanik-mechatronik. V diskusii k publikácii od PaedDr. E. Lapčákovej sme dospeli k záveru, že čitateľská gramotnosť sa v súčasnosti nechápe ako schopnosť čítať, nesleduje sa ani schopnosť rýchlo a plynulo čítať. Pri najvyššej úrovni čitateľskej gramotnosti má byť čitateľ schopný spracovať také informácie z neznámeho textu, ktoré nie je jednoduché nájsť, musí preukázať detailné porozumenie textu a musí vedieť posúdiť, ktoré informácie z textu sú podstatné. Takýto čitateľ je schopný kriticky hodnotiť, formulovať hypotézy založené na konkrétnych vedomostiach a reagovať na neočakávané situácie. Úlohy na rozvoj čitateľskej gramotnosti môžu z veľkej miery nahradiť neustále pretrvávajúcu konzervatívnu metódu výkladu. Len od učiteľa závisí, do akej miery efektívne použije vhodné texty a k nemu vypracované úlohy, ktoré by nemali zisťovať žiacke poznatky, ale ich schopnosť pracovať s textom. Žiaci často pracujú s odborným textom, pričom jeho súčasťou sú aj otázky a úlohy k obsahu textu. Niektorí žiaci dokážu pri jeho prijímaní

podvedome sledovať nielen obsah textu, ale aj vlastné porozumenie textu, vlastné učenie sa, ale slabší žiaci majú s porozumením textu problém. Práca s technickým výkresom a jeho prepojenie s výrobou konkrétnych výrobkov je tiež u žiakov rozdielna.

Na deviatom stretnutí členovia klubu diskutovali o efektívnych metódach vzdelávania zvyšujúcich úroveň čitateľskej gramotnosti žiakov. Rozoberali dôležitosť kladenia otázok v jednotlivých zameraniach študijných odborov. Mgr. Crkoňová predstavila články „Umenie kladenia otázok“ a „Ako sa zdokonaľovať v kladení otázok“. Diskutovali sme o zásadách kladenia otázok, z ktorých nám vyšlo nasledovné: Nedávať otázky len preto, aby sme sa pýtali. Nepýtajme sa na príliš vecné údaje. Ak žiak nepochopí otázku, skúsme ju preformulovať. Vyhýbajme sa otázkam, na ktoré sa dá odpovedať áno alebo nie. Ing. Žiačiková prezentovala svoje skúsenosti na hodinách Manažment osobných financií (MOF) so žiakmi odboru prevádzka a ekonomika dopravy. Žiaci pracujú s odbornými textami, z ktorých často dopĺňajú informácie vyhľadávané v texte do tabuliek. Pracujú s nesúvislými textami (tabuľky, mapy, grafy). Musia pozorne čítať a vyhodnotiť, ktoré údaje, hodnoty a pod. sú najdôležitejšie a ktoré sú doplňujúce. Aby žiaci správne odpovedali, musia byť správne formulované otázky. Veľakrát žiaci nepochopia otázky, ktoré musí preformulovať a pýtať sa iným spôsobom.

Na desiatom stretnutí sme sa oboznámili s metodickými príručkami zaoberajúcimi sa problematikou čitateľskej gramotnosti. Členovia klubu predostreli problémy, ktoré súvisia s čitateľskou gramotnosťou a diskutovali o nich. Diskusiou o prácach PaedDr. E. Lapčákovej a Mgr. J. Borovskej sme dospeli k záveru, že inovatívne vyučovacie metódy poskytujú možnosť ako zlepšiť a zatriktívniť vyučovacie hodiny tak, aby boli zaujímavé a zábavné nielen pre žiakov, ale i učiteľov. Žiaci sú aktívnejší, tvorivejší, samostatnejší, učenie sa pre nich stáva hrou. Učiteľ je v roli koordinátora, pozorovateľa a aktívnou činnosťou žiakov nadobúda kompletnejší obraz o vedomostiach a zručnostiach žiakov, čo je prínosom OPS. Zhrnuli sme problémy, ktoré súvisia s čitateľskou gramotnosťou u našich žiakov:

- niektorí žiaci prichádzajúci na našu školu sa už na základnej škole nenaučili čítať s porozumením, často neporozumejú textu a nevedia si vybrať základné informácie, nevedia pracovať s textom
- na hodinách anglického jazyka žiaci nemajú dostatočnú slovnú zásobu a nevedia prerozprávať text inými slovami, bez slovnej zásoby neporozumejú textom, nevedia vyhľadávať informácie
- materiály, s ktorými žiak pracuje na hodinách, si nevyberá sám, ale predkladá mu ich učiteľ
- dištančné učenie je úzko prepojené s využívaním moderných technologických prostriedkov a práve takéto učenie si vyžaduje čítanie digitálnych verzií časopisov a práce s e-knihami, práve tu je predpoklad, že žiaci čítajú s porozumením
- v súčasnej dobe žiaci veľmi málo čítajú
- na hodinách anglického jazyka veľakrát žiaci pracujú s dlhšími textami, v ktorých vyhľadávajú rôzne informácie (dáta, počty, ale aj napr. synonymá a pod.). Pri práci s časopismi je úlohou učiteľa vybrať správny text, primeraný nielen ich veku, ale aj znalostiam a schopnostiam. Neprimerané texty žiakov demotivujú.

Cieľom jedenásteho stretnutia členov klubu bolo vzájomné porovnávanie svojich skúseností s používaním rôznych stratégií a metód pri rozvoji čitateľskej gramotnosti v jednotlivých študijných odboroch, v ktorých vyučujú. Členovia klubu ďalej identifikovali najčastejšie problémy vo

vyučovaní. Oboznámili sme sa navzájom s OPS ktoré používame pri výchovnovzdelávacom procese v jednotlivých študijných odboroch a spoločne sme vytvorili prehľad týchto OPS (inovatívnych metód) čítania s porozumením.

Brainwritting (písomná forma brainstormingu) produkcia nových nápadov, myšlienok na kolujúci papier, a jej špecifická forma metóda 365, kde pri skupinovej práci v počte 6 žiakov každý z nich v 5 minútovom limite vyprodukuje 3 nápady na riešenie problémov, pri ktorých na otázku neexistuje jednoznačná jednoduchá odpoveď.

Metóda dookola, pri ktorej koluje jeden papier a žiakom dáme možnosť napísať svoj nápad k téme. Vidia čo bolo napísané pred nimi, a tak môžu komentovať a dopĺňať myšlienky svojich spoludiskutérov.

V rámci využívania medzipredmetových vzťahov sa osvedčila **Myšlienková mapa** podporujúca aktívne učenie ako vhodná forma na utriedenie už známych faktov, a na grafické zobrazenie naučeného.

Cieľom dvanásteho stretnutia členov klubu bolo predstavenie osvedčených pedagogických skúseností jednotlivých členov klubu a problémov, s ktorými sa členovia stretávajú vo svojej praxi. Zoznámene sa s kognitívnymi funkciami v práci učiteľa pri rozvoji kognitívnych funkcií u žiakov a s taxonómiou kognitívnych funkcií. Oboznámenie sa kognitívnymi zručnosťami žiakov, ktoré sú definované v SKKR (je to nástroj, ktorý na základe vopred stanovených kritérií priraduje určitú úroveň jednotlivým kvalifikáciám z Národnej sústavy kvalifikácií). Vyjadrujú vzdelávacie výstupy vo vzťahu k vedomostiam, zručnostiam a kompetenciám, zodpovedajúce kvalifikácii na danej úrovni SKKR. Na tomto stretnutí sme poukázali na možnosti rozvíjania kognitívnych funkcií prostredníctvom riešenia malých projektov a názorných pomôcok, ktoré si pripravujeme. Čo sa týka problémov z praxe stále prevládajú žiaci, ktorí najradšej len prijímajú už hotové poznatky, a preto je problém ich motivovať a aktivizovať rôznymi úlohami, ktoré vnímajú „len rýchlo splniť úlohu bez zamyslenia sa, čo sa naučili“. Oto náročnejšia je práca učiteľa, ktorý si musí pripraviť také metódy a postupy, ktoré zaujmú a vzdelajú žiaka rôzneho typu. Ďalší problém v technických odboroch je prepojenie teórie s praxou. Keďže, žiaci často majú problém s čítaním ako takým, čítanie a pochopenie odborného textu im robí oveľa väčšie problémy. Učiteľ preto musí vyberať texty, pripravovať zadania malých projektov so zaujímavou témou, prípadne so zaujímavými úlohami s aplikáciou na prax. Diskutovali a porovnávali sme definované vedomosti, zručnosti a kompetencie ktoré sú definované v Slovenskom kvalifikačnom rámci pre študijné odbory mechanik nastavovač, komerčný pracovník v doprave a styling a marketing s vlastnou pedagogickou praxou. Na základe meniacich sa požiadaviek praxe sa naša škola a tým samozrejme aj naši žiaci musia prispôbiť ak chceme držať krok s potrebami priemyslu. Zoznámili sme sa s kognitívnymi funkciami v práci učiteľa pri rozvoji kognitívnych zručností žiakov a s taxonómiou kognitívnych funkcií, odporúčame publikácie autorov J. Hatalovej, M. Zelinu, B. S. Blooma.

Ako hlavné problémy, ktoré majú žiaci v oblasti čitateľskej gramotnosti v jednotlivých odboroch vidíme napr.: čítať technické výkresy, schémy, pracovné návody, preukázať orientáciu v technickej dokumentácii, normách a predpisoch; zhotoviť výrobok podľa technickej dokumentácie; vyhodnotiť meranie zadaných veličín; obsluhovať počítačové aplikácie; po zoznámení sa s technickou dokumentáciou diagnostikovať a odstrániť poruchy na zariadeniach; stanoviť logistiku prepravy tovaru; zostaviť cenovú kalkuláciu; realizovať zadania v oblasti módy a marketingu.

Cieľom trinásteho stretnutia bolo zoznámene sa s metódami práce s textom na podporu čitateľskej gramotnosti. Tvorba inovatívnych didaktických materiálov z oblasti čitateľskej gramotnosti a medzigeneračná výmena skúsenosti z oblasti čitateľskej gramotnosti. Ing. Šimáčková predstavila metódy práce s textom a členovia klubu diskutovali o vhodnosti ich aplikácie do jednotlivých

predmetov následovne. „*Čítanie s predvídaním*“ (Text je rozdelený na niekoľko úsekov a žiak samostatne predvída, čo bude v texte nasledovať, o čom sa bude čítať. Svoje predpoklady potom konfrontuje so skutočnosťou. Túto metódu je možné aplikovať v predmetoch: anglický/ nemecký jazyk, slovenský jazyk, dejepis a pod.); „*Čitateľské listy*“ (Po prečítaní učebného textu žiak napíše list/text. Metódu je možné aplikovať v predmetoch: slovenský jazyk, občianska náuka, základy úspešnej komunikácie, marketing, ekonomika a pod.); „*Čítanie s otázkami*“ (Po prečítaní textu žiaci si vzájomne kladú otázky. Metódu je možné aplikovať v predmetoch: telesná a športová výchova, odevná tvorba, styling a marketing, dejiny umenia a pod.); „*Grafické organizéry*“ (Nástroj umožňuje žiakovi, aby pohotovo graficky znázornil súvislosti a vzťahy, napr. pojmové mapy, myšlienkové mapy. Túto metódu je možné aplikovať vo všetkých predmetoch); „*Insert značky*“ (Pri čítaní si žiak robí značky podľa toho ako textu porozumel, napr.: - ?, ↔, !! ✓ . Metódu je možné aplikovať vo všetkých predmetoch.); „*Kľúčové slová*“ (Túto metódu je možné použiť ako formu motivácie pre žiaka. Metódu je vhodné aplikovať v odborných predmetoch); „*Riadené čítanie*“ (Text je rozdelený na úseky, medzi jednotlivými úsekmi učiteľ kladie otázky a úlohy. Učiteľ tým rozvíja u žiakov nielen čitateľskú vnímavosť, ale snaží sa viesť žiakov k tomu, aby hľadali súvislosti. Metódu je vhodné aplikovať hlavne v odborných predmetoch.); „*Riadené poznámky*“ (Žiaci v texte vyhľadávajú najdôležitejšie pasáže, ktoré následne vysvetľujú vlastnými slovami. Túto metódu je možné aplikovať vo všetkých predmetoch). Ako príklady uvádzame **kondenzáciu textu** kde je cieľom zachovať v texte viac informácií a použiť pritom menej slov. Postup 3-2-1. 3 dôležité veci, ktoré boli v texte – vyhľadá tri informácie, ktoré považuje za dôležité; 2 veci, ktoré ho zaujali – vypíše dve informácie, ktoré ho zaujali preto, že ide o nové informácie, alebo neboli v súlade z jeho doterajšími vedomosťami. 1 vec, na ktorú v texte nenašiel odpoveď – mohlo ísť o menej zrozumiteľný text, nedostatok skúseností alebo predchádzajúcich vedomostí. **Skladačka**: Text rozdělíme na štyri časti. Žiakom rozdáme text tak, že každý žiak má jednu zo štyroch častí. Nasleduje tiché čítanie textu. Vytvoríme skupiny. V prvej expertnej skupine budú všetci tí, ktorí čítali 1. časť textu a tak ďalej... Ich úlohou je dôkladne sa porozprávať o ich časti príbehu. Upozorniť sa vzájomne na dôležité veci. Potom vytvoríme nové zmiešané skupiny. Každý člen postupne oboznám ostatných v skupine so svojou časťou až kým sa nevystriedajú všetci štyria a tým celá skupina zvládne celý príbeh. Príbeh v texte nie je ukončený. Úlohou členov je vymyslieť koniec príbehu. Môžeme zvoliť nasledovné možnosti: Každý sám vytvorí koniec príbehu a prečíta ho svojej skupine. V skupine kolujú papiere. Každý zo skupiny napíše na papier jednu vetu a posunie ho ďalšiemu v skupine, ktorý napíše ďalšiu vetu tak, aby nadväzovala na vety predchádzajúce. Tak vznikne v každej skupine 4-5 záverov príbehov. Pri medzigeneračnej výmene skúsenosti sme si jednotlivito odprezentovali svoje osvedčené pedagogické skúsenosti a spoločne identifikovali pozitíva a negatíva v prezentovaných vyučovacích metódach. Upozornili sme tiež na význam podpory čitateľskej gramotnosti žiakov na stredných odborných školách aj s ohľadom na ich budúci profesijný život (celoživotné vzdelávanie).

Na štrnástom stretnutí sa členovia klubu oboznámili s metódami a formami práce podporujúcimi efektívnu prácu žiaka s textom, efektívne čítanie, myslenie a učenie sa metódou INSERT. Ďalej sa oboznámili s metódou čítania SQ4R a prácou s odbornými textami. Ing. Šimáčková a Mgr. Haššo predstavili členom klubu metódy aktívneho učenia sa žiaka a efektívnej práce s textom: INSERT, SQ3R, SQ4R a ďalšie metódy a formy práce podporujúce rozvoj myslenia a práce s textom. Objasnili členom klubu jednotlivé metódy a fázy učenia sa žiaka a význam tvorby vlastných textov, ktoré učiteľ potom používa na vyučovacích hodinách. Súčasťou predstavenia jednotlivých metód boli krátke video ukážky: <https://www.youtube.com/watch?v=cO6tSXFmw0>; <https://www.youtube.com/watch?v=RXbGFSt0yP8>; <https://www.youtube.com/watch?v=ziofH7N8ZOE>;

Na základe video ukážok sme si predstavili metódu INSERT: „(...)Toto som vedel(a)“; „(+Toto som sa dozvedel(a)teraz“ ; „ (-) Toto je inak ako som si myslel (a)“; „ (?) Tomuto nerozumiem“; (*) Toto je veľmi dôležité“

A metódu SQ4R: „preskúmaj“; „vytvor otázky“; „čítaj“; „prerozprávaj“; „daj do súvislosti“; „prever- zosumarizuj“, kde táto metóda naučí žiakov pracovať s textom, nájsť v texte kľúčové slová, prepojiť slová do myšlienky a hľadať súvislosti. Aby sme predišli zbytočným problémom a aby boli naši žiaci správne vyzbrojení do reálneho života, mali by vedieť urobiť podrobnú analýzu textu, zhodnotiť prečítaný text, dokázať porovnávať rozličné informácie v textoch s neznámym obsahom a netypickej formy. Mali by vedieť rozlišovať, čo poskytuje text, kriticky ho hodnotiť, nájsť informáciu, dedukovať, ktoré informácie sú pri riešení úlohy podstatné a podobne. Pomenovali sme dôležitosť práce žiaka s odborným textom, vyhľadanie kľúčových slov v odbornom texte a jeho ďalšia práca s tými kľúčovými slovami. Na tomto stretnutí sme sa rozhodli aplikovať prediskutované metódy a zaradiť ich do vyučovania na konkrétnu tému podľa časovo-tematického plánu v odborných, ale aj všeobecnovzdelávacích predmetoch. Ďalej odporúčame rozvíjať jednotlivé úrovne čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia a prácu s odborným textom využiť pri vypracovávaní žiackych zadaní v rámci Stredoškolskej odbornej činnosti.

Na pätnástom stretnutí sa členovia klubu zoznámili s metódou brainstormingu a jej využitím vo vyučovaní, variantmi brainstormingu a tvorbou banky nápadov. Diskutovali k jednotlivým metódam a možnostiam ich aplikácie vo vyučovaní odborných a všeobecnovzdelávacích predmetoch. Mgr. Šimáček a Ing. Žiačiková predstavili členom klubu metódu brainstorming, jej fázy a postup pri aplikácii brainstormingu na vyučovaní. Zároveň zdôraznili, že táto metóda pomáha žiakovi byť aktívny, odbúrava trému a podporuje jeho sebavedomie. Ing. Šimáčková prezentovala členom jednotlivé varianty a metódy brainstormingu, ktoré je možné realizovať vo vyučovaní odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov. Metódy, ktoré sa v škole najčastejšie používajú sú: **Individuálny** brainstorming (každý žiak pracuje samostatne. Svoje nápady zverejní skupine. Táto metóda môže mať podobu myšlienkového mapy).

Skupinový brainstorming (rozdelenie žiakov do skupín a práca v skupine. Členovia jednotlivých skupín prezentujú svoje nápady).

Frontálny brainstorming (všetci žiaci pracujú spolu, nápady zapisuje 1 žiak alebo učiteľ).

Otázkový brainstorming (tvorba otázok pre danú tému).

Pingpongový brainstorming (práca v dvojiciach. Vzájomne si podávajú svoje návrhy a hodnotia ich).

Brainstorming s putujúcimi papiermi (žiaci pracujú v skupinách. Každá skupina má rôzne zadanie úlohy. Žiaci si na papier zapisujú svoje nápady a po stanovenom čase si skupiny vymieňajú lístky so svojimi nápadmi a po prečítaní napíšu svoje nápady).

Rolestorming (pri tejto metóde žiak nehovorí vo svojom mene ale ako by bol iná osoba nap. Mama, otec kamarát, jeho obľúbený herec a pod.. Výhoda tejto metódy je, že žiak sa zbavuje obavy/ strachu, že by neuspel).

Hobo metóda(riešenie zadania/problému je rozdelené do 3 etáp: 1. Zoznámenie sa so zadaním. 2.Samoštúdium. 3. Tvorba nápadov celej skupiny).

Kolotočová metóda (žiaci sú rozdelení do skupín. Každá skupina má iné zadanie úlohy. Po stanovenom čase sa žiaci v skupinách vymenia a prezentujú svoje nápady).

Gordonova metóda (Učiteľ na hodine zadá jeden problém, pričom celá skupina hľadá jedno originálne riešenie. Okrem učiteľa žiaci nevedia presne, aký problém sa rieši, ale v rámci riadeného rozhovoru sa k nápadu dopracujú). Zhodli sme sa, že metódu brainstormingu je možné a vhodné využiť aj pri realizácii školských projektov.

Tvorba banky nápadov: členovia klubu načrtli aktivity a témy. Ing. Žiačiková na hodinách *anglického jazyka* navrhla témy: „Šport“, „Rodina“, „Zaujímavé mestá“. Na hodinách *marketingu*:

„Marketingový mix“ a v rámci praktického vyučovania študijnom odbore komerčný pracovník v doprave “Skladovanie a doklady”; Mgr. Šimáček a Mgr. Haššo na hodinách *telesnej športovej výchovy* navrhli témy: „Športové hry“, „Kondičná príprava“; Ing. Šimáčková na hodinách *odevná tvorba* navrhla témy: „Módne trendy“, „Tvorba slovenských módných návrhárov“. Na hodinách *chemické informácie*: „Voda zdroj života“, "Európsky deň národných parkov".

Cieľom šestnásteho stretnutia bolo oboznámenie sa s kognitívnymi metódami a ich aplikáciou s cieľom zvýšiť úroveň čitateľskej gramotnosti žiakov. Diskusia k jednotlivým metódam a možnostiam ich aplikácie vo vyučovaní odborných a všeobecno-vzdelávacích predmetov. Predstavenie CNB metódy, metódy Šesť dobrých sluhov a metódy Cyklus 5-E.

Ing. Šimáčková predstavila témy, ktoré realizovala pomocou metódy Model 5E na hodinách chemickej informatiky:

Trieda 1.C - odbor chemická informatika riešila tému "Svetový deň pohybu k zdraviu" (kedy bol vyhlásený, čím je zaujímavý, čo ovplyvňuje pohyb k nášmu zdraviu).

Trieda I.A - odbor operátor gumárskej a plastikárskej výroby riešil tému "Gumárenská výroba v Trenčianskom kraji" (vyhľadať firmy, kontakty, čo vyrábajú).

Trieda I.CHI – odbor chemická informatika riešila tému "Aká je pravda o pestovaní holandských tulipánov" (kde sa pestujú, vplyv na ŽP ...).

Ing. Žiačiková využila metódu „Šesť dobrých sluhov“ na hodinách odborného výcviku triedy II.KPD odbor Komerčný pracovník v doprave:

Čo je problém? Máme na sklade tovar a nemáme voľné kontajnery na prepravu

Čo nie je problém? Dostatok tovaru

Kedy nastáva? Počas pandémie je lockdown v prístavoch.

Kedy nenastáva? Keď nie je lockdown.

Prečo nastáva? Uviaznutie kontajnerov v prekladiskách v dôsledku prerušenia toku tovaru.

Prečo nenastáva? Pri normálnom toku tovaru a funkčnosti prekladísk.

Kde nastáva? V prekladiskách a prístavoch.

Kde nenastáva? V prekladiskách, kde nebol lockdown.

Kto prispieva k príčinám problému? Hygienici a authority jednotlivých krajín (hygienické predpisy).

Kto prispieva k potlačeniu problému? Zaočkovaní ľudia a ľudia, ktorí dodržiavajú hygienické predpisy.

Ako zistíte, že problém nastal? Chýbajúce kontajnery na prepravu tovaru.

Ako zistíte, že nenastal? Dostatok kontajnerov na nakládku tovaru.

Mgr. Haššo aplikoval na hodinách telesnej a športovej výchovy metódu Cyklus 5E u odborov komerčný pracovník v doprave, mechanik mechatronik na tému „Zdravý životný štýl“ – skúmanie energetických hodnôt potravín následné spracovanie správnych stravovacích návykov, vytvorenie pohybového režimu.

Na základe preskúmaných oblastí si žiaci tvoria stravovacie rozpisy, či už k redukcii hmotnosti, alebo k udržaniu aktívnej svalovej hmoty na základe algoritmu 3-5-7 (číslo 3 znamená – striedmosť, pestrosť, vyváženosť, číslo 5 potravinové skupiny – obilniny, ovocie, zelenina, mlieko, mäso, číslo 7 diétne pravidlá – pestrosť stravy, udržiavanie ideálnej hmotnosti zodpovedajúcej veku a pohlaviu, preferovanie jedál z nízkym obsahom tukov, preferovanie ovocia a zeleniny, minimálne množstvo cukru, minimálne množstvo soli, bez alkoholu)

Ďalej sme navrhovali témy, ktoré je možné realizovať na hodinách všeobecno-vzdelávacích predmetov.

Mgr. Šimáček navrhol témy: „Aplikovaná výživa“ – rozbor základných a funkčných potravín, nesprávna výživa a jej dôsledky, zásady racionálnej výživy, výživa detí a dospelých

Mgr. Haššo navrhol tému „Tvorba návrhu výživy“ – ktorej výsledkom je schéma.

Členovia klubu sa zhodli, že metóda CNB je vhodná skôr na témy na odborných výcvikoch ako na hodinách všeobecnovzdelávacích predmetov.

Cieľom sedemnásteho stretnutia členov klubu bolo zoznámenie sa s pojmom a druhmi komunikácie, s vplyvom komunikačných schopností na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Zdieľanie skúseností pri využívaní komunikačných metód. Diskusia ku komunikačným metódam a možnostiam ich aplikácie vo vyučovaní odborných a všeobecnovzdelávacích predmetov. Mgr. Haško a Ing. Šimáčková oboznámili členov klubu s pojmom, druhmi a dôležitosťou komunikácie, s výhodami komunikačných metód vo vyučovacom procese. Komunikácia - rozhovor, v širšom zmysle je to výmena akýchkoľvek informácií. Komunikácia nám pomáha začleniť sa do spoločnosti a vytvoriť si sociálne kontakty. Pri komunikácii dbáme na jasnosť, zrozumiteľnosť a presnosť informácie, aby nedošlo k pseudokomunikácii, teda k deformácii v oblasti obsahu informácie (úbytok alebo dotváranie). V diskusii o výhodách komunikačných metód vo vyučovaní sme sa zhodli, že majú pozitívny vplyv na produktivitu práce, zvyšujú motiváciu, zodpovednosť a výkon, odstraňujú napätie, eliminujú chybovosť v práci, podporujú súťaživosť, uľahčujú adaptáciu na novo vytvorené podmienky, kladne pôsobia na pracovnú morálku, na kreovanie pocitov spolupatričnosti a lojality organizácie. Komunikačné schopnosti a ich vplyv na rozvoj čitateľskej gramotnosti majú široký záber v rôznych oblastiach života, majú teda prierezový charakter. Ako pomôcku sme chceli uviesť, v ktorých predmetoch, prípadne v ktorej téme je možné realizovať rozvoj čitateľskej gramotnosti vhodnými komunikačnými metódami. Tvorivý učiteľ však nájde priestor aj v iných učebných predmetoch, témach a využije aktuálne situácie. Ing. Žiačiková Cudzí jazyk – obchod a služby, rodina a spoločnosť, domov a bývanie, vzdelávanie a práca, voľný čas a záľuby, obliekanie a móda, šport ... Ing. Šimáčková Informatika – informácie okolo nás (spracovanie informácii a ich prezentácia), komunikácia prostredníctvom IKT (bezpečnosť na internete), informačná spoločnosť (riziká informačných technológií, právo a etika) ... Mgr. Šimáček Biológia – zdravý životný štýl ... Mgr. Haško Geografia – vývoj obyvateľstva Európy a prognózy jeho vývoja (starnutie obyvateľstva) ... Občianska náuka – človek a spoločnosť (sociálne procesy, sociálne fenomény), občan a štát (ľudské práva), občan a právo (právo v každodennom živote) ... Slovenský jazyk a literatúra – sloh (prosba/želanie, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadrenie súhlasu/nesúhlasu, rozhovor, argument/protiargument, krátke správy – sms, email), komunikácia (asertívna komunikácia), učenie sa (projektovanie vlastnej budúcnosti) ... Členovia klubu sa zhodli, že veľmi účinnými a najpoužívanejšími metódami sú vysvetľovanie prostredníctvom ktorého vyučujúci objasňuje konkrétne javy, súvislosti, rozhovor, počas ktorého prichádza k výraznejšej výmene stanovísk názorov, či výmene informácií, na tento rozhovor môže nadväzovať diskusia (rozhovor medzi 2-mi, diskusia medzi viacerými), rozprávanie, ktorými sú rozprávané skúsenosti, ale aj samostatné myslenie jednotlivca. Takto môžeme zistiť žiakovu sústredenosť, prípadne ich vedomosti k preberanej problematike. Takéto metódy komunikácie výrazne ovplyvňujú utváranie názorov, prežívanie skutočnosti, sociálne a medziľudské vzťahy.

Na poslednom osemnástom stretnutí sme vyhodnotili činnosť pedagogického klubu, analyzovali výstupy z pedagogického klubu a snažili sa o aplikáciu výstupov do praktického aj teoretického vyučovania. Stretnutie sa nieslo v duchu debaty, diskusie o nutnosti zapracovania novo získaných poznatkov do vyučovania. Jednotliví členovia klubu prezentovali svoje skúsenosti z použitia textových zadaní na vyučovacích hodinách, o správnosti použitia vedomostí o odbornom texte, prepojenia týchto informácií z iných zdrojov so spracovávaným textom a zadanými praktickými úlohami, prezentácia a zdôvodnenie vlastného názoru žiakmi. . Keďže cieľom je prehĺbvanie čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia v rámci teoretických aj praktických predmetov členovia sa navzájom oboznamovali so stratégiami a metódami vhodnými na využitie vo vyučovacom procese. Hodnotili výstupy a vymieňali si skúsenosti ktoré aplikovali vo svojej praxi. V rámci diskusie a

výmeny skúseností v oblasti rozvoja čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia sme sa zhodli, že inovácie predstavujú užitočný nástroj, ktorý pomáha lepšie reagovať na zmeny a pomôžu žiakom v ich profesijnom živote.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Členovia PK vytvorili kľúčové body rozvoja čitateľskej gramotnosti (ako základnej a kritickej línie) na SŠ. Zhodnotili sme, že je veľmi dobré, ak majú jednotliví vyučujúci možnosť vypočuť si ostatných učiteľov a načerpať inšpiráciu. Každý z nás sa usiluje byť čo najlepším pedagógom a svoje učiteľské pôsobenie neustále vylepšovať a zdokonaľovať. Nie každý má ale možnosť navštíviť počas roka rôzne školenia, semináre či kurzy. Preto je práve takéto odovzdávanie si skúseností veľmi prínosné, inšpiratívne a určite v ňom chceme pokračovať. Hoci sú v našom klube čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia učiteľia rôznych predmetov, nie je to nevýhodou, ale naopak prínosom. Z analýzy stretnutí vyplýva, že inovácie začleňované v jednotlivých študijných odboroch a triedach do výučby prinášajú výsledky, ozvlášťujú vyučovacie hodiny, motivujú študentov a zlepšujú ich schopnosť pracovať s rôznymi textami. Keďže primárnym cieľom nášho klubu je rozvoj čitateľskej gramotnosti, veľa priestoru sme venovali práve týmto prospešným aktivitám. Všetci vyučujúci sa už stretli s vyjadrením, že žiak niečo prečítal a povedal, že vlastne nevie, čo čítal. Rovnako poznáme aj žiakov, ktorí sa novú látku učia naspamäť, od slova doslova, pretože nevedia vybrať z textu tie podstatné informácie. Preto je dôležité neustále rozvíjať u študentov zručnosti podporujúce čitateľskú gramotnosť.

Uvedomujeme si, že čítanie, čitateľská gramotnosť a kritické myslenie tvoria nevyhnutný predpoklad na rozvíjanie kľúčových kompetencií, predovšetkým kompetencie k učeniu sa. Obidve zložky sú neoddeliteľné a vzhľadom ku komplexným potrebám spoločnosti a trhu práce sú pre absolventov SŠ nevyhnutné. Naším poslaním je „Učiť žiakov ako sa učiť“ a tým ich pripraviť pre život a uľahčiť im vstup na trh práce. Členovia klubu odporúčajú čo najviac využívať metódy na podporu čitateľskej gramotnosti vo vyučovacom procese, pretože jedným zo základných cieľov vzdelávania by malo byť rozvinutie čitateľskej gramotnosti potrebnej pri uplatnení sa absolventov stredných škôl na trhu práce. Zaoberať sa tvorivou prácou žiakov a prácou s odborným textom aj s ohľadom na uvedené publikácie. Tvorivosť je spojená s každodenným životom. Takáto práca pomáha rozvíjať u žiakov schopnosť čítať s porozumením, premýšľať kreatívnym spôsobom, zvyšuje motiváciu, vedie ich k spontánnosti, experimentovaniu a dáva žiakom príležitosť ku tvorbe nových nápadov. Získané osvedčené pedagogické skúsenosti sa snažiť aplikovať v medzipredmetových vzťahoch. Práca v pedagogickom klube čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia priniesla mnohé pozitíva a jej členovia odporúčajú v stretnutiach pokračovať aj do budúcnosti.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Ján Haššo
12. Dátum	30. 06. 2021
13. Podpis	<i>Haššo</i>
14. Schválil (meno, priezvisko)	Mgr. Ján Haššo
15. Dátum	30. 06. 2021
16. Podpis	<i>Haššo</i>

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, 1. Krásku 491, Púchov
4. Názov projektu	Kvalitné vzdelávanie a odborná príprava - náš cieľ.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABH7
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub rozvoja IKT gramotnosti a informačnej spoločnosti
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Jozef Ďurech
8. Školský polrok	február 2021 – jún 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.sospuchov.sk

10.

Úvod:

Stručná anotácia:

Práca klubu rozvoja IKT gramotnosti a informačnej spoločnosti v druhom polroku 2020/2021 bola zameraná na výmenu skúseností s využívaním IKT technických prostriedkov v oblasti funkcií edukačného procesu - motivačnej, informačnej, fixačnej, diagnostickej komunikačnej. Ďalej sa činnosť klubu zamerala na využívanie nových progresívnych metód ARCS modelu.

Nakoniec na využívanie audiovizuálnych a multimedialných prostriedkov v rozvoji IKT gramotnosti a zručnosti. Taktiež sa diskutovalo a tvorli OPS z využívaní didaktických postupov a metód s pomocou IKT prostriedkov a ich aplikovaní do inovatívnych metód a foriem práce. Základom bolo identifikovanie problémov vo vzdelávaní v oblasti IKT gramotnosti a ich možné spôsoby riešenia. Veľký vplyv na činnosť klubu mala aj korona kríza a s ňou spojené dištančné vzdelávanie, ktoré odhalilo úroveň IKT gramotnosti nielen študentov ale aj učiteľov.

Kľúčové slová:

- technické prostriedky
- funkcie technických prostriedkov
- motivačná funkcia
- informačná
- fixačná
- diagnostická
- komunikačná
- ARCS model
- best practice
- audiovizuálny
- multimediálny
- medzipredmetové vzťahy
- tvorba OPS
- medzipredmetové vzťahy
- IKT prostriedky
- attention
- relevance
- confidence
- satisfaction
- model
- hardware
- software
- sociálne siete
- malware
- antivír
- kybernetická bezpečnosť.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu:

Písomný výstup vychádza z aktuálneho stavu IKT gramotnosti podľa skúsenosti jednotlivých pedagógov členov klubu. Každý člen pedagogického klubu je vyučujúci ineého odborného alebo klasického predmetu. Výmenou informácií a skúseností z rôznych predmetov a podľa jednotlivých tém , členovia klubu nadobudli pomerne jasný obraz úrovne IKT gramotnosti. Taktiež aplikovanie IKT prostriedkov na jednotlivé metódy edukačného procesu , ponúkli širokospektrálny obraz vo využívaní IKT prostriedkov. Písomný výstup tak vychádza z OPS pedagogických zamestnancov našej školy. Cieľom písomného výstupu je sumarizácia doterajších skúseností s aplikovaním jednotlivých edukačných metód z pohľadu využívania IKT prostriedkov. Ďalej je cieľom yosumariyovať a analyzovať spôsob využívania audiovizuálnych a multimedialných prostriedkov v edukačnom procese na našej škole a navrhnúť spôsob modernizácie týchto prostriedkov do budúcnosti. Cieľom výstupu je taktiež predloženie možnosti efektívnych spôsobov práce s IKT prostriedkami , audio a multimedialnou technikou na základe analýzy výsledkov práce žiakov v oblasti IKT gramotnosti a skúsenosti s úrovňou využívania IKT prostriedkov počas dištančného vzdelávania.

Jadro:
Popis témy/problém

Vzdelávanie v oblasti IKT nie je len vec odborných predmetov ako sú informatika, programovanie, technicke vybavenie počítačov a pod., ale IKT prostriedky a ich využívanie je v dnešnej dobe prakticky vo všetkých predmetoch všeobecno-vzdelávacích : anglický jazyk, nemecký jazyk a slovenský jazyk, ale aj v predmetoch matematika, ekonomika a ďalších odborných predmetoch dokonca aj v telesnej výchove. Z tohto dôvodu sme na stretnutiach identifikovali problém vo vzdelávaní - vo všeobecnosti je problémom nesprávny postup pri práci s IKT prostriedkami a extrahovaním informácií, nedostatočná digitálna databáza vzdelávacích programov, nedostatočná spätná väzba od žiakov. Členovia klubu Prezentovali svoje skúsenosti s používaním IKT prostriedkov pri jednotlivých metódach edukačného procesu. Edukačná metóda je spôsob, ako postupovať, aby sme dosiahli stanovené a zadané edukačné ciele. Existuje dostatočne široké spektrum edukačných metód. Tie sú rozdelené a klasifikované do kategórií, podľa rôznych pohľadov. Rozdelenie môže byť podľa zdroja informácií, podľa etáp vyučovacieho procesu, podľa typu komunikácie – frontálne (hromadné), skupinové, individuálne vyučovanie. Svoje OPS sme rozpracovali pre nasledujúce funkcie :

Motivačné - usmerňuje záujem o preberané učivo (motivačný rozhovor, demonštrácia, motivačná výzva, uprimenie na významný výkon, pochvala, nastolenie problému ako motivácia) ...

Informačné - oboznamovanie, prezentácia, vysvetľovanie obsahu edukácie, diskusia, rozhovor ...

Fixačné - opakovanie, precvičovanie a upevňovanie poznatkov ...

Diagnostické – hodnotenie , kontrola získaných vedomostí, zručností 9testz, otázky, riešenie problémových úloh, pozorovanie pri činnostiach ...

Komunikačné - situácie podobné skutočnému životu, žiaci rozprávajú väčšinu času, komunikovanie v rôznych situáciách prostredníctvom úloh a cvičení

Na jednotlivé funkcie sme hľadali príklady čo najlepšieho využitia IKT prostriedkov na dosiahnutie efektívneho zvládania a pochopenia preberaného problému na jednotlivých rôznych predmetoch.

Edukačná metóda je spôsob, ako postupovať, aby sme dosiahli stanovené a zadané edukačné ciele. Existuje dostatočne široké spektrum edukačných metód. Tie sú rozdelené a klasifikované do kategórií, podľa rôznych pohľadov.

Rozdelenie môže byť podľa zdroja informácií, podľa etáp vyučovacieho procesu, podľa typu komunikácie – frontálne (hromadné), skupinové, individuálne vyučovanie. Technické edukačné prostriedky sú také materiálne a didaktické pomôcky, ktoré vytvárajú podmienky na

odovzdávanie predpísaného učiva študentom. Technické prostriedky sú iba sprostredkovateľom, ktorý vo vzťahu k obsahu vzdelávania plní sekundárnu funkciu (napr. počítač, filmový projektor, elektronická stavebnica).

Ako príklad uvediem spracovanie a príprava používania smartfonov pri nastavovaní a konfigurácii základnej dosky PC s interaktívnou technikou, s vizualizérom a interaktívnymi prezentáciami. Taktiež sa vyučujúci sa oboznámili so základmi používania nových dostupných vzdelávacích programov a softvérov. K zvýšeniu úrovne IKT gramotnosti vo všetkých predmetoch prispieva používanie edukačných stránok, materiálov, interaktívnych cvičení a využívania hybridného vyučovania online/offline. Dôležitým faktorom pre napredovanie žiakov je priebežné získanie spätnej väzby, ktorá nám poskytuje orientačné informácie v ďalšom procese rozvíjania IKT gramotnosti. Na základe zistených informácií vzniká priestor na odbúranie negatívnych javov a návykov u žiakov pri práci s IKT prostriedkami a možnosť zvoliť iné metódy a formy práce, ktoré by priniesli progres. Podstatou osvojenia IKT gramotnosti je porozumenie problému, schopnosť použiť základné informácie v rôznych učebných a životných situáciách, identifikovať informácie, schopnosť dedukcie a interpretácie informácií, schopnosť kriticky analyzovať a hodnotiť nastolený problém a schopnosť navrhnúť riešenie s využitím IKT prostriedkov. Všetky tieto zložky IKT gramotnosti je možné si osvojiť na základe získania a použitia základných kľúčových kompetencií ako sú: sociálne komunikačné kompetencie, kompetencia učiť sa, kompetencia vnímať a chápať možnosť využívania IKT prostriedkov v bežnom živote – nielen na hry a chatovanie, kompetencia riešiť problémy, komunikačná a literárna kompetencia. Je potrebné zároveň rozvíjať jazykovú a slohovú zložku vo všetkých predmetoch. K získaniu kľúčových kompetencií IKT gramotnosti je vhodné podrobné analyzovanie nastoleného problému, dialóg o možnom riešení problému, vyhľadávanie kľúčových informácií, tvorenie otázok, využívanie interaktívnych metód pri porozumení návrhu riešenia. Na rozvíjanie IKT gramotnosti využívame prácu s internetom, sociálnymi sieťami, kde sú žiaci nútení využívať mentálne stratégie, interpretáciu, dedukciu, analýzu a hodnotenie. Žiakom predkladáme podnety na diskusiu, vyjadrovanie názorov, vzájomnú kooperáciu a prezentáciu výsledných zistení tak, aby boli žiaci nútení reagovať a zapájať sa. Všetky aktivity prispôbujeme veku a individuálnej odlišnosti žiakov.

Ďalšou témou na stretnutiach IKT klubu bolo využívanie audiovizuálnych a multimedialných prostriedkov v edukačnom procese. Tu je nasadzovanie a používanie na celkom dobrej úrovni. Učitelia veľmi často využívajú dostupné audio prostriedky, hlavne vo všeobecno-vzdelávacích predmetoch. Používanie multimedialných prostriedkov hodnotíme ako dobré, avšak narážame na problém morálne zastaraných prostriedkov vo vybavení škôl.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Členovia klubu podporujú žiakov pri práci s IKT prostriedkami, priebežne dopĺňajú a rozvíjajú databázu IKT prostriedkov – hardware, software, školenia, ďalšie vzdelávanie, riešenie a vytváranie úloh. Rozvíjajú jednotlivé úrovne IKT gramotnosti pomocou dostupných zdrojov, vymieňajú si materiály a vzájomne zaškoľujú pedagógov na základe vlastných znalostí pri práci s konkrétnym vzdelávacím programom. Zapájame progresívne a inovatívne metódy a zameriavame pozornosť na spôsoby a možnosti získavania detailnejšej spätnej väzby v rámci rozvíjania IKT gramotnosti. Nové metódy zavádzame systematicky s ohľadom na individuálne zručnosti a tempo žiakov. Dôraz kladieme na objasnenie jednotlivých krokov práce žiakov na hodine, čím dosiahneme efektívne osvojenie jednotlivých metód a stratégií ako je napr. ARCS model. Diskusie sa zamerali na udržateľnosť pozornosti žiakov, ako ich motivovať, presvedčiť o význame vzdelávania, vzbudiť záujem o netradičné riešenie problémov, správne ohodnotiť žiakov, dosiahnuť spokojnosť žiakov s výsledkami ich práce atď. je dennodená dilema všetkých učiteľov. ARCS model pomáha riešiť túto problematiku a na klube sme diskutovali ako pri tejto metóde využívať IKT prostriedky resp ako použiť IKT na dosiahnutie týchto cieľov.

Pozornosť sa dá dosiahnuť rôznymi spôsobmi – napr. vnemovým alebo dotazovým vzruchom. IKT nám toto umožňuje napr. netradičným využívaním počítača alebo smartfonu / riadenie domácností, úprava fotografií, komponovanie hudby ... /.

Význam vo výuke sa dá zvýrazniť rôznym spôsobom napr. vzorom, skúsenosťou, budúcim využitím, rôznou metódou práce. IKT v tom prináša veľa možností, napr. Využitie software ,v bežnom živote / vyhľadávanie informácie pre úlohy zadané učiteľom, bookovanie cestových lístkov, objednávanie stravy ... /

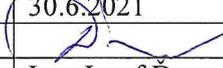
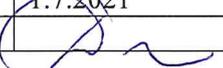
Istota. Je potrebné umožniť žiakom úspešne vyriešiť problém, uspieť v procese a tým žiaka uistiť že je schopný a užitočný. Je potrebné nechať žiakov predviesť svoje schopnosti a vedomosti napr. Riadiť a udržiavať školský web, podieľať sa na starostlivosti o IKT prostriedky školy ...

Uspokojenie môže byť vnútorná alebo vonkajšia motivácia. Najlepšie je umožniť žiakovi predviesť alebo využiť nadobudnuté vedomosti v reálnom živote. Ak žiak cíti spokojnosť vlastnú /vnútornú – funkčný program, pekne upravená fotografia, preklad návodu .../ alebo vonkajšiu / rodičia – oprava spotrebiča v domácnosti, spolužiaci nakonfigurovanie smartfonu .../ , bude motivovaný pre ďalšie vzdelávanie. Dôležité je pokračovať v aplikovaní riadeného rozhovoru so žiakom, realizovaní rôznych projektov, v pozorovaní a dotazníkovej forme spätnej väzby na monitorovanie aktuálnej IKT gramotnosti žiakov. Cieľom uvedených krokov je vytvoriť návyk pri práci s informáciami a IKT prostriedkami, implementovať

inovatívne metódy vzdelávania. Veľmi dôležitá úloha je viesť žiakov pri práci s IKT prostriedkami k obozretnosti a možnými nebezpečnými situáciami ako sú počítačové viry, malware a pod. Dôležité je žiakov naučiť a fixovať pojem kybernetická bezpečnosť, s ktorou sa určite každý stretne.

Stretnutia a výmena informácií medzi členmi pedagogického klubu IKT gramotnosti sú dôležitým medzníkom pre rozvoj kompetencií a zvýšenie úrovne edukácie žiakov a pedagógov.

Na splnenie všetkých úloh a doporučení pre rozvoj IKT gramotnosti je okrem snahy učiteľov používať a zavádzať nové inovatívne IKT prostriedky do edukačného procesu dostatočné a kvalitné obnovovanie software a hardware vybavenie škôl. Tento proces musí byť však rýchly a musí časovo kopírovať nasadzovanie a používanie najnovších IKT prostriedkov v praxi, firmách, domácnostiach, verejnej správe a pod. aby nedochádzalo k výraznému časovému oneskoreniu používania IKT prostriedkov v školách. Na to sú potrebné kvalitné vzdelávacie programy pre učiteľov, aby mohli stíhať sledovať najnovšie trendy vo vývoji IKT prostriedkov, ďalej dostatok finančných prostriedkov pre školy na zabezpečenie vybavenosti učebni týmto IKT prostriedkami.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Jozef Ďurech
12. Dátum	30.6.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Jozef Ďurech
15. Dátum	1.7.2021
16. Podpis	

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, I. Krasku 491, Púchov
4. Názov projektu	Kvalitné vzdelávanie a odborná príprava – náš cieľ.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABH7
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub rozvoja podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností pre 21. st. – prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Ivana Lazovanová
8. Školský polrok	február 2021 – jún 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.sospuchov.sk

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Pedagogický klub rozvoja podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností pre 21. st. - prierezové témy tvoria 4 učители a 1 majsterka odborného výcviku. V januári skončil členstvo v klube učiteľ odborných strojárskych predmetov z dôvodu skončenia pracovného pomeru, tak klub začal druhý polrok v zložení 4 členov. Od apríla sa klub opäť rozrástol o jedného člena – učiteľku ekonomických predmetov. Zloženie členov v klube čo sa týka odbornosti je rôznorodé, v klube sú zastúpené rôzne oblasti – strojárstvo, elektrotechnika, ekonomika, chémia a doprava.

Klub teda pokračoval aj v druhom polroku školského roka 2020/2021.

Členovia klubu sa od februára 2021 do júna 2021 stretli celkovo 12 krát.

Spôsob organizácie: stretnutia cca 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Pedagogický klub sa zameriava na rozvoj podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a rozvoja kľúčových kompetencií pre 21. st. v súlade s požiadavkami súčasného trhu práce ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít nášho pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a projektových kompetencií žiakov naprieč vzdelávaním. Tým, že v pedagogickom klube sú zastúpené rôzne odbornosti, prispieva to k výmene skúseností nielen medzigeneračne, ale aj medzi predmetovo.

Kľúčové slová

Best Practice, motivácia, podnikateľské zručnosti, finančné zručnosti, riadenie, štýly riadenia, vízia, edukácia, osvedčené pedagogické skúsenosti – OPS, kvalitné vzdelanie, ekonomické myslenie, podnikateľské vedomosti, bioplasty, náklady, marketingové nástroje, inovatívne didaktické materiály, test, riadenie, štýly riadenia, vízia, edukácia, tímová spolupráca, komunikatívnosť, flexibilita, komunikačné zručnosti, medzipredmetové vzťahy, pedagogický klub, prínosy, výchovno-vyučovacie procesy, odborná literatúra

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom písomného výstupu je zhodnotenie doterajšej činnosti pedagogického klubu rozvoja podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností pre 21st.- prierezové témy a jeho prínosu do výchovno – vzdelávacieho procesu. Cieľom stretnutí bola hlavne medzigeneračná výmena skúseností jednotlivých členov a vzájomná spolupráca pedagogických zamestnancov v rámci predmetových komisií odborných predmetov, ktoré sa vyučujú na našej škole. Taktiež prínosom pre učiteľov bolo vypracovanie edukačných materiálov na vyučovanie, ktoré boli odprezentované členmi na kluboch. Veľkým plusom pre našu školu bolo rozbehnutie projektového vyučovania na odborných predmetoch, ktorému sme sa v rámci klubu venovali.

Jadro:

Popis témy/problém

V rámci pedagogického klubu sa v druhom polroku od februára do júna 2021 členovia klubu celkovo stretli 12 krát – 2 krát v mesiacoch február, apríl, máj a 3 krát v mesiacoch marec a jún.

Každé stretnutie bolo zamerané na určitú tému, v rámci ktorej členovia zdieľali svoje skúsenosti a dávali odporúčania pre výchovno – vyučovacie procesy.

V mesiaci február boli zrealizované dve stretnutia s nasledovnými témami:

1. Tvorba a zdieľanie Best Practice – zvyšujúca úroveň podnikateľských vedomostí žiakov a ekonomického myslenia
2. Diskusné posedenie k preštudovanej odbornej literatúre súvisiacej s najnovšími poznatkami v predmetnej oblasti

V rámci témy Best Practice členovia klubu diskutovali o rôznych možnostiach online výučby na tému zvyšujúcej úrovne podnikateľských vedomostí žiakov a ekonomického myslenia.

Pre študentov stredných škôl je veľmi dôležité získať praktické skúsenosti a súčasne rozvíjať svoje komunikačné, personálne a pracovné kompetencie.

Študenti v rámci Best practice si môžu zakladať svoju firmu a musia prejsť všetkými krokmi podnikania od založenia, plánovania činnosti, cez marketingový prieskum trhu, vlastnú činnosť až po likvidáciu firmy a rozdelenie zisku. Získavajú tak možnosť okamžite v praxi aplikovať teoretické vedomosti o fungovaní podnikateľského subjektu.

Mladých ľudí môže takto škola pripraviť na dobu, v ktorej im nikto nemusí ponúknuť prácu a musia sa naučiť, ako si vytvoriť vlastnú firmu.

Veľmi dôležité je aj podporovať kritické myslenie mladých ľudí, ich otvorenosť a občiansku angažovanosť. Očakáva sa od nich, že postupne na seba preberú zodpovednosť, naučia sa vymieňať si názory, argumentovať a rozhodovať v živote.

Naša škola sa tiež zapojila do projektu „Rozhodni sa“, kde sa žiaci online vzdelávajú a majú možnosť otestovať sa. Pri úspešnom výsledku testovania získavajú aj certifikáty

V rámci diskusného posedenia na druhom stretnutí členov klubu sa všetci zhodli na tom, že je potrebné neustále sa oboznamovať s najnovšími trendmi a poznatkami v oblasti odborného vzdelávania. Keďže v našej škole je veľa rôznorodých odborov, je záber nových trendov veľmi široký. Vzdelávame žiakov v rôznych oblastiach priemyslu, a preto je potrebné, aby učitelia sledovali napredovanie technológií. V súčasnej dobe ide vývoj veľmi rýchlo.

Zdieľali sme nové poznatky z oblasti strojárstva, chemického priemyslu, elektrotechniky, dopravy a logistiky.

Priemysel na Slovensku predstavuje jeden z kľúčových pilierov slovenskej ekonomiky. Má silné historické pozadie a udržuje si svoje stabilné postavenie v slovenskom priemysle. Industry 4.0, ktorá práve prebieha, je typická prepojenosťou medzi IT technológiami s výrobným procesom, flexibilnými just-in-time dodávkami, pokročilým manažmentom kvality a rastúcou robotizáciou, automatizáciou a digitalizáciou. Tento proces kladie pred spoločnosti zvýšené nároky, no zároveň vytvára nové príležitosti pre inovatívne a predvídave firmy. Je možné predpokladať, že strojárské spoločnosti na Slovensku budú tiež nútené nasledovať aktuálne trendy a investovať do aplikovaného výskumu, vývoja a high-tech služieb v snahe zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu. Industry 4.0 bude vyžadovať širšiu spoluprácu medzi slovenskými univerzitami, výskumnými inštitúciami a biznisom, aby sa posilnili aktivity výskumu a vývoja a využil tak spoločný inovatívny potenciál

Keďže sme sa stali IT akadémia partner, je pre nás nevyhnutné sledovať a vzdelávať sa v tejto oblasti. Naším cieľom je inovácia vzdelávania na našej škole, kde sa zameriavame na informatiku a IKT. Chceme, aby naši žiaci získali IT zručnosti s perspektívou uplatnenia sa v IT sektore.

V mesiaci marec prebehli tri stretnutia pedagogického klubu, ktorých náplňou bola jedna spoločná téma rozložená na tri stretnutia, a to:

1. Tvorba OPS v danej oblasti
2. Prezentácia OPS súvisiacich so zvyšovaním úrovne v predmetnej oblasti
3. Prezentácia výsledkov OPS

Na prvom marcovom stretnutí členovia zdieľali názor, že kvalitné vzdelanie je súčasťou základných hodnôt kultúrneho človeka. Učitelia by preto mali do procesu výučby odborných predmetov zaraďovať čo najviac takých vyučovacích metód, ktoré umožnia žiakom tieto kompetencie rozvíjať a zdokonaľovať. OPS sa môžu týkať rôznych situácií a problémov výchovno-vzdelávacieho alebo poradenského procesu v školách. Môžu slúžiť ako študijné materiály na podporu realizácie už existujúcich vzdelávacích programov alebo ako námety pre tvorbu nových programov kontinuálneho vzdelávania

Svoje OPS zdieľala s členmi pedagogického klubu učiteľka odborného výcviku a odborných elektrotechnických predmetov. Vo svojej práci so žiakmi veľmi často využíva projektové vyučovanie. V osvedčenej pedagogickej skúsenosti sa osobitne venuje rozvoju odborného technického myslenia, nadobudnutiu manuálnych zručností v odbore elektro, získavaniu nových vedomostí a zručností s cieľom rozvíjať logické myslenie žiakov.

V rámci vyučovania sa venuje konštruovaniu elektronických zariadení podľa vlastného výberu a tvorbe technických dokumentácií žiakov vytvorených pre predmet OVY, pre vyučovanie žiakov druhého až štvrtého ročníka. Vyústením projektu je skonštruovanie vlastného zariadenia a vytvorenie technickej dokumentácie v súlade s platnou normou. Taktiež tvorba ppt prezentácie, na základe ktorej sa žiaci učia prezentovať svoju prácu, správne sa vyjadrovať, argumentovať, rešpektovať iné názory, vedieť kriticky hodnotiť svoju prácu aj prácu ostatných. Výstupom je využívanie viacerých medzipredmetových vzťahov napr. technické kreslenie, elektronika, strojárka technológia, materiály, informatika, programovanie, fyzika, matematika a slovenský jazyk.

Členka spracovala v rámci OPS zadania na ročníkové projekty pre žiakov v odbore mechanik

mechatronik.

Príklad projektov pre jednotlivé ročníky

Ročníkové projekty

Odbor: mechanik mechatronik

Trieda	Projekt
I.B - MM	Ročníkový projekt: Konštrukcia jednoduchého elektronického zapojenia. Projekt bude obsahovať písomnú časť s popisom zapojenia, schémou zapojenia, súčiastkami, výpočtom finančných nákladov na súčiastky, popisom konštrukcie a praktickú časť – výroba DPS, osadenie súčiastkami, oživenie zapojenia, predvedenie činnosti.
II.B - MM	Ročníkový projekt: (žiak má na výber jednu z dvoch alternatív) 1. Návrh, vytvorenie a predvedenie činnosti pneumatického obvodu. Žiak k danej činnosti spracuje technickú dokumentáciu s popisom komponentov na zostavenie pneumatického obvodu, schémou zapojenia, popisom činnosti. 2. Konštrukcia zariadenia podľa vlastného výberu. Žiak bude pracovať na konštrukcii technického zariadenia. K nemu vytvorí technickú dokumentáciu s popisom zapojenia, schémou zapojenia, súčiastkami, výpočtom finančných nákladov na súčiastky, popisom konštrukcie. Zrealizuje praktickú časť – konštrukcia zariadenia, osadenie DPS súčiastkami, oživenie zapojenia, predvedenie činnosti.
III.MMN - MM	Ročníkový projekt: Získavanie praktických zručností na pracovisku firmy. Projekt bude zameraný na popis praktických činností vo firme počas odborného výcviku. Žiak sa zameria na konkrétnu činnosť, ktorú na danom pracovisku vykonáva. Vypracuje technickú dokumentáciu, ktorá bude obsahovať popis technického vybavenia pracoviska, popis konkrétnych realizovaných praktických činností vrátane schém zapojenia, technických zariadení na meranie, údržbu a nastavovanie, opravu porúch a overenie činnosti.
IV.MM	Ročníkový projekt: Príprava na PČOZMS Pre formu a): Žiaci popíšu technické vybavenie pracoviska, na ktorom realizujú odborný výcvik, podľa požiadaviek firmy navrhnu riešenie zadanej úlohy, nakreslia schémy zapojenia, popíšu komponenty na zostavenie obvodu. Všetko spracujú v písomnej podobe do technickej dokumentácie. Pre formu b) Žiaci budú pracovať na konštrukcii technického zariadenia. K nemu vytvoria technickú dokumentáciu na úrovni maturitnej práce.

Dôležitým prínosom stretnutia pedagogického klubu bola aj účasť hosťa – Ing. Lenky Jancíkovej na pedagogickom klube, ktorá s členmi klubu zdieľala poznatky z oblasti kritického myslenia, proaktivity a uplatňovania 7 návykov úspešného stredoškólača.

Na druhom marcovom stretnutí zdieľala OPS s členmi pedagogického klubu učiteľka strojárskych predmetov, ktorá opísala svoje skúsenosti v rámci riešenia stredoškolskej odbornej činnosti. V tomto školskom roku SOČ umožnila študentovi rozšíriť svoje vedomosti a skúsenosti na základe renovácie starého motocykla. Vďaka svojej manuálnej zručnosti využil poznatky zo strojárstva a elektrotechniky. Dokázal celý motocykel Jawa 250/592, tzv. „Panelku“ z roku 1969 rozobrať ako sa hovorí do poslednej skrutky. Prešiel technologickými procesmi ako je pieskovanie, tmelenie, brúsenie pod vodou, striekanie, lakovanie, zváranie, spájkovanie. Pri každom procese získaval nové vedomosti, pretože niektoré viac krát musel opakovať z dôvodu pokus omyl. Dokázal si kompletne zrenovovať motor, ktorý je podľa neho klenotom motocykla. Členka tu takisto vyzdvihla medzipredmetové vzťahy a potrebu neustále sledovať odbornú literatúru. Na záver členka dodala, že ako konzultantka práce SOČ získala taktiež množstvo nových vedomostí, ktoré využije vo svojom odbore.

Na príklade OPS vidieť, že aj v rámci Stredoškolskej odbornej činnosti sa dajú získavať vedomosti a skúsenosti z odborných predmetov. Je ale veľmi dôležité, aby učiteľ stále pracoval so žiakmi, rozvíjal ich zručnosti a zameriaval sa na oblasti, v ktorých žiak prosperuje.

V rámci tretieho marcového stretnutia svoje skúsenosti opísal ďalší člen klubu, ktorý ako učiteľ chemických predmetov realizuje so žiakmi tzv. projektové cvičenia. Projektové cvičenia sú veľmi dobrou metódou pri vyučovaní žiakov na odborných školách.

Výhodou projektových cvičení je aktívna účasť žiaka na vyučovaní. Táto metóda vyučovania umožňuje veľmi silnú interakciu žiaka a učiteľa. Projektové cvičenia umožňujú žiakovi uvažovať nad danou problematikou. Učiteľ je len nástrojom, ktorý smeruje žiakov k určenému cieľu.

Témou projektových prác boli BIOPLASTY – PLASTY INAK

V teoretickej časti žiaci získavali informácie o plastoch, bioplastoch, degradácií, kompostovateľnosti atď. formou prednášok, samoštúdiá a otvorenej debaty so žiakmi. Žiaci si proaktívne vyhľadávali informácie o danej problematike z dostupných zdrojov a na základe toho si vytvárali vlastný názor na BIOPLASTY. V teoretickej časti dostal každý žiak zadanie, ktoré mal teoreticky spracovať a vložiť do záverečnej práce.

Praktická časť sa skladala z výroby vlastných bioplastov, ktoré žiaci vytvárali v domácich podmienkach z dôvodu uzavretia školy kvôli pandémie. Na základe získaných teoretických informácií si žiaci v domácom prostredí vyrobili vlastné jednoduché bioplasty. Danú problematiku spracovali do záverečnej práce a PPT prezentácie.

Výstupom projektových cvičení bolo:

1. Práca v programe MS Word – záverečná práca z projektových cvičení v ktorej bola rozpísaná teoretická a praktická časť projektových cvičení.
2. PPT prezentácia – vytvorenie prezentácie z danej problematiky, ktorú žiak počas týždňa vykonával.
3. Vlastná prezentácia projektových cvičení – žiak prezentoval svoje získané vedomosti z projektových cvičení na online ZOOM videokonferencii pred malou komisiou

Výsledkom projektových cvičení boli motivovaní žiaci s množstvom nových informácií a získaných skúseností a zručností. Žiaci získali nielen teoretické poznatky a praktické zručnosti pri vlastnej výrobe bioplastov, ale získali aj schopnosť vytvorenia si vlastného názoru na danú problematiku. V záverečnom prezentovaní prác sa žiak zvládol kriticky zhodnotiť a popísať čo mu projektové cvičenia priniesli

V mesiaci apríl sa pedagogický klub rozšíril o ďalšieho člena – učiteľky ekonomiky a prebehli dve stretnutia, ktorých náplňou bola jedna téma:

1. Inovatívne didaktické materiály k rozvoju podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia

Tvorba inovatívnych didaktických materiálov je vo vyučovaní odborných predmetov samozrejmosťou. Niektoré témy sú náročné na zapamätanie a nie všetci žiaci sú schopní naučiť sa ich naspamäť. Preto každý učiteľ skúša rôzne možnosti, ako by žiakom niektoré témy podali niektorými z aktivizujúcich metód. Tie majú veľký význam pri tvorbe nového modelu vyučovacieho procesu. Učiteľ sa prostredníctvom správne vybraných metód so žiakmi zblízuje, dáva im najavo, že kráča s dobou a že je tu pre nich, pre ich budúcnosť. Zároveň sa žiaci učia využívať aj ekonomické poznatky pri výbere najvhodnejšieho riešenia.

Metódy vyučovania sa neustále vyvíjajú a zdokonaľujú. Niektoré aj staršie metódy sa osvedčili natoľko, že sa používajú dodnes. Ale vývojom nových technológií sa musí aj učiteľ prispôbiť dopytu po nových informáciách. Výmena skúseností medzi staršími a mladšími kolegami je vždy inšpiratívna.

Podnikateľské vzdelávanie je v súčasnosti aktuálnou témou v odbornom vzdelávaní. Podnikateľské vedomosti nie sú iba nevyhnutným predpokladom založenia úspešnej firmy, ale sú dôležité i pre všetkých zamestnancov. Podnikateľské vzdelávanie je dôležitá súčasť všeobecného vzdelávania, v stredoškolskom odbornom vzdelávaní sa s obľubou realizuje napríklad prostredníctvom cvičných firiem, ktoré spájajú teóriu a prax. Popularitu podnikateľského vzdelávania podporuje aj množstvo vzdelávacích aktivít, ktoré poskytujú rôzne inštitúcie v odbornej príprave pre učiteľov v rámci celoživotného vzdelávania a množstvo informačných portálov (napr. informačný portál Erasmus pre mladých podnikateľov). Podnikateľské zručnosti boli zaradené medzi kľúčové kompetencie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a sú súčasťou celoživotného vzdelávania. Jedným z dôvodov podpory podnikateľského vzdelávania je i snaha o zníženie nezamestnanosti a podpora zaradenia mladých ľudí do pracovného procesu. Podnikateľské vzdelávanie by malo byť obsahovo orientované na posilnenie aktívneho postoja žiakov k vlastnej budúcnosti, na zvýšenie príťažlivosti podnikania ako príležitosti, na rozvíjanie podnikateľského myslenia a podporu podnikateľských postojov, na posilnenie kreativity a inovatívneho prístupu, ako aj na rozvíjanie prierezových kompetencií a osobitne na kľúčovú kompetenciu „podnikavosť a inovatívnosť“.

Účelom výučby odborných predmetov na stredných odborných školách je získať nielen odborné vedomosti, ale rozvíjať aj konkrétne kľúčové kompetencie potrebné na výkon povolania. V procese výučby odborných predmetov sa rozvoj kľúčových kompetencií žiakov realizuje prostredníctvom vhodných aktivizujúcich vyučovacích metód.

V mesiaci máj prebehli dve stretnutia pedagogického klubu a ich témami bolo:

1. Inovatívne didaktické materiály k rozvoju podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia
2. Riadenie organizácie

V rámci prvého stretnutia si členovia ešte vymieňali skúsenosti z oblasti použitých inovatívnych didaktických materiálov na vyučovaní, ich potrebu k rozvoju podnikateľských vedomostí a zručností. Podnikateľské vzdelávanie je v súčasnosti aktuálnou témou v odbornom vzdelávaní. Podnikateľské vedomosti nie sú iba nevyhnutným predpokladom založenia úspešnej firmy, ale sú dôležité i pre všetkých zamestnancov. Podnikateľské vzdelávanie je dôležitá súčasť všeobecného vzdelávania, v stredoškolskom odbornom vzdelávaní sa s obľubou realizuje napríklad prostredníctvom cvičných firiem, ktoré spájajú teóriu a prax. Rozvoj podnikateľského vzdelávania je premietnutý najmä do predmetov ekonomika, manažment osobných financií. Predmety sa cieľmi spolupodieľali na utváraní a rozvíjaní kompetencií, medzi ktoré patrí i „iniciatívnosť a podnikavosť“. Žiak by mal vedieť posúdiť výhody a riziká podnikania v porovnaní so zamestnaním. Mal by byť tiež oboznámený s postupom pri zakladaní živnosti.

Členovia vypracovali aj didaktický test základných vedomostí z ekonomiky pre žiakov všetkých odborov, ktorý posunuli aj ďalším kolegom v rámci predmetových komisií.

TEST EKO

1. Živnosť je:
 - a) sústavná činnosť ,uskutočňovaná samostatne, na vlastnú zodpovednosť, s cieľom dosiahnuť zisk
 - b) sústavná činnosť ,uskutočňovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, s cieľom dosiahnuť zisk
 - c) nesústavná činnosť, uskutočňovaná samostatne, na vlastnú zodpovednosť, s cieľom dosiahnuť zisk
2. Vypíš podmienky prevádzkovania živnosti –
3. Do remeselných živností nepatrí:
 - a) Stolárstvo, zámočníctvo, zubná technika
 - b) Oprava obuvi, kamenárstvo, stolárstvo
 - c) Kožušníctvo, hodinárstvo, stolárstvo
4. Uveď 2 príklady na viazanú živnosť –
5. Vysvetli, aký je rozdiel medzi FO a PO -
6. Obchodné spoločnosti sú:
 - a) Fyzické osoby, ktoré sú založené za účelom spoločného podnikania vo väčšom rozsahu zapísané v obchodnom registri
 - b) Fyzické aj právnické osoby, ktoré sú založené za účelom spoločného podnikania vo väčšom rozsahu zapísané v obchodnom registri
 - c) Právnické osoby, ktoré sú založené za účelom spoločného podnikania vo väčšom rozsahu zapísané v obchodnom registri
7. Vypíš aspoň 3 charakteristické znaky, podľa ktorých sa členia obchodné spoločnosti na osobné a kapitálové –
8. Medzi osobné obchodné spoločnosti nepatrí:
 - a) v.o.s., k.s.
 - b) k.s., ver.obch.spol.
 - c) k.s., a spol.
 - d) k.s.,s.r.o.
9. Vypíš kapitálové obchodné spoločnosti –
10. Ktorý spoločník musí dať vklad min.250 € v k.s.?
 - a) komplementár
 - b) komanditista
 - c) tichý spoločník
11. Štatutárny orgán v s.r.o., poverený vedením spoločnosti, je:
 - a) Konateľ
 - b) Kontrolný orgán

c) Prokurista

12. Najvyšší orgán a.s. je:

- a) Predstavenstvo
- b) Dozorná rada
- c) Valné zhromaždenie

V rámci druhého májového stretnutia členovia diskutovali a zdieľali tému Riadenie organizácie. V rámci tejto témy členovia klubu argumentovali názor, že organizácia sa s vlastným rozvojom a postupným vyspíevaním spravidla viac a viac posúva k potrebe uplatňovať štýl riadenia založený na podpore. Najlepšie výsledky sa dosahujú vtedy, ak sú ľudia široko motivovaní – nielen platom, ale aj dobrou atmosférou na pracovisku, možnosťou tvorivej

práce, prístupom k novým informáciám, vzdelaniu, k neznámym, ale zaujímavým úlohám.. Súvisí to s náročnosťou úloh, ktoré nemôže zvládnuť jednotlivec, ani nefunkčný tím.

Ak chce organizácia zlepšiť svoj štýl riadenia, mala by klásť dôraz na komunikáciu a komunikačné zručnosti. Veľmi dôležitým aspektom pri smerovaní a riadení školy je definovať víziu školy.

Vízia školy vyjadruje jej ďalšie smerovanie, želaný stav v budúcnosti, ktorý je prezentovaný všeobecne. Poskytuje priťažlivý obraz o budúcnosti školy, ktorý je formulovaný v súlade s jej očakávaniami a potrebami, s uznávanými hodnotami a perspektívami školy. Obsahuje tak emocionálny, ako aj racionálny aspekt. Vízia školy má aktivizovať, motivovať a inšpirovať zamestnancov k rozvoju školy. Má dať základnú, ale motivujúcu predstavu o cieľovej orientácii školy, t. j. kam sa chce škola vo svojej oblasti pôsobenia dostať, čím sa chce stať.

V mesiaci jún sa členovia stretli tri krát v rámci pedagogického klubu, kde sa zaoberali týmito témami:

1. Tímová spolupráca
2. Zhodnotenie tímovej spolupráce
3. Výstup pedagogického klubu

V rámci zdieľania prvej témy členovia vyzdvihli niektoré aspekty tímovej spolupráce. Pri tímovej spolupráci je potrebné komunikovať. Komunikačné problémy tvoria hlavný problém v tímovej práci, a preto sa snažíme v rámci rozvíjania komunikačných zručností žiakov o to, aby výsledky svojej práce odprezentovali v rámci svojej skupiny, prípadne svojej triedy.

Na to, aby tímová spolupráca medzi žiakmi fungovala, je potrebné sa zamerať na tieto aspekty:

1. viesť a usmerňovať tím
2. riadiť tímové procesy
3. vytvárať priaznivé prostredie
4. spoločne odsúhlasovať ciele a postupy
5. oceňovať a podporovať členov tímu
6. posilňovať medzitímovú spoluprácu
7. rozvíjať tímové učenie

Pri tímovej práci je potrebné rozdeliť žiakov do tímov a zapojiť všetkých žiakov do riešenia zadaného problému alebo úlohy. Snahou je zvýšenie časovej efektivity riešenia problému - flexibilita a zlepšenie komunikácie medzi žiakmi. Pozitívnym hodnotením môžeme motivovať žiakov k aktívnej činnosti. V našej škole riešime tímovú spoluprácu žiakov v triede cez riešenie ročníkových projektov alebo projektových cvičení, kde žiaci v skupinách riešia spoločnú problémovú úlohu a následne ju prezentujú pred ostatnými spolužiakmi. Tento spôsob vyučovania je veľkým prínosom nielen pre učiteľa ale aj pre samotného žiaka.

Na druhom júnovom stretnutí členovia zhodnotili tímovú spoluprácu v rámci našej školy. Tak ako je veľmi dôležité rozvíjať tímovú spoluprácu v rámci triedy, je potrebné upevňovať a rozvíjať tímovú spoluprácu aj v rámci učiteľského zboru. Vytvoriť pedagogický klub bolo vynikajúce riešenie na vzájomné obohacovanie pedagogických skúseností a spoločné vytyčovanie cieľov pre výchovno-vyučovací proces.

V rámci diskusie na tému, ako pedagogický klub obohatil jednotlivých členov, sa členovia vyjadrili nasledovne:

Iveta Krchňavá:

Členkou pedagogického klubu som od 1.4.2021, napriek tomu som sa zapojila do mnohých aktivít pedagogického klubu. Myslím, že ciele, ktoré boli vytýčené v projekte sa nám podarilo splniť. Mne konkrétne - rozvoj podnikateľských zručností finančnej gramotnosti žiakov.

Miloš Čuntala:

Pedagogický klub nám umožnil počas spoločných stretnutí rozvíjať kreatívne myslenie všetkých účastníkov. Keďže členovia klubu boli z rôznych generačných úrovní dokázali sme si porovnávať systémy vyučovania z rôznych období a aplikovať ich do súčasného vzdelávania, aby bolo naša vzdelávanie ešte kvalitnejšie.

Renata Blašková:

Vedieť pracovať v tíme nie je samozrejmosťou a táto zručnosť je zaradená medzi kompetencie, ktoré sa majú vyučovaním rozvíjať. V rámci nášho pedagogického klubu sa snažíme počúvať ostatných a vytvoriť dobrého tímového ducha. Keď spolu dobre vychádzame, lepšie sa cítime v prítomnosti svojho tímu a lepšie sa nám pracuje. Toto tiež vedie k lepším výsledkom v danej práci.

Alena Hajduková:

V rámci projektu ESF: Kvalitné vzdelávanie a odborná príprava – náš cieľ sme okrem krúžkov so žiakmi boli aktívne zapojení v pedagogickom klube „Rozvoj podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností pre 21. storočie“. Bez takýchto spoločných stretnutí by vyučovací proces veľmi ťažko mohol fungovať hlavne na odbornej škole. Výmena skúseností, nové poznatky, spoločné debaty a rozhovory sú zárukou dobre fungujúcej školy.

Na poslednom stretnutí klubu v júni členovia klubu viedli rôzne diskusie, akým spôsobom ich obohatil pedagogický klub. Všetci sme spoločne diskutovali, aký prínos mal pre nás pedagogický klub, ako sme sa posunuli vo vyučovacom procese, aké nové materiály sme vypracovali a zdieľali. Členovia klubu dávali námety na písomný výstup nášho pedagogického klubu.

Všetci sme sa zhodli na závere, že spoločným cieľom všetkých stretnutí klubu bolo zvýšiť úroveň výchovno-vyučovacieho procesu, v ktorom žiaci Spojenej školy dostanú vysokú úroveň vzdelania v oblasti podnikateľských zručností. Keďže členovia pedagogického klubu boli viac-menej učiteľia odborných predmetov strojárskych, elektrotechnických a chemických, bolo pre nich prínosom prítomnosť aj členov s ekonomickým vzdelaním, od ktorých čerpali skúsenosti a vedomosti, ktoré mohli aplikovať do svojich predmetov aj v rámci projektového vyučovania.

Veríme, že aj v budúcom školskom roku bude pedagogický klub prínosný nielen pre nás, ale aj pre ostatných pedagogických zamestnancov, nakoľko všetky zdieľané informácie posúvame aj medzi ostatných kolegov.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Členovia klubu sa zhodli na tom, že je potrebné rozširovať u žiakov podnikateľské a ekonomické myslenie, žiaci by si mali osvojiť a vedieť praktizovať moderné trendy rozvoja finančnej gramotnosti už počas štúdia na strednej škole. K tomu potrebujú nielen naberať informácie na hodinách, ale vedieť pracovať aj s odbornou literatúrou zameranou na ekonomické myslenie a podnikateľské vedomosti. Mali by sa vedieť orientovať v podnikateľskom prostredí a správne selektovať informácie potrebné pre podnikanie.

Presadzovanie podnikania ako kľúčovej kompetencie v rámci vzdelávania podporuje žiakov v podnikateľskej činnosti, v hľadaní inovatívnych riešení a kreativitě.

Študenti v rámci Best practice si môžu zakladať svoju firmu a musia prejsť všetkými krokmi podnikania od založenia, plánovania činnosti, cez marketingový prieskum trhu, vlastnú činnosť až po likvidáciu firmy a rozdelenie zisku. Získavajú tak možnosť okamžite v praxi aplikovať teoretické vedomosti o fungovaní podnikateľského subjektu.

Na trhu sa objavujú rôzne ponuky na online podujatia, ktoré sú zamerané na rozvoj podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností.

Preto je veľmi prínosné využívať aj ponuky rôznych organizácií, ktoré sa zameriavajú na rozvíjanie podnikateľských vedomostí študentov.

V rámci inovácie didaktických materiálov je potrebné sa zamerať na nové trendy vyučovania, rozvíjať u žiakov podnikateľské zručnosti a kritické myslenie.

V rámci kvalitného vzdelávania je potrebné zamerať sa na projektové vyučovanie. Je náročné na prípravu, no je veľmi zaujímavé a motivačné pre žiakov. Ak sa k nemu pridá práca s PC a simulačné cvičenia, tak sa uľahčí celý vzdelávací proces pre všetkých žiakov.

Príklady využitia projektového vyučovania:

- Využitie projektového vyučovania v predmete OVY v prierezovej téme konštrukcia vlastného el. zariadenia
- Využitie IKT vo vyučovaní OVY
- Prevencia sociálno-patologických javov vo výchovnej práci MOV na SŠ
- Úlohy na rozvoj tvorivého myslenia
- PPT prezentácia ako edukačná pomôcka vo vyučovaní OVY

Takéto pedagogické skúsenosti sa dajú uplatniť aj na vyučovaní iných odborných predmetov, keďže sme škola so širokým záberom študijných odborov.

V rámci pedagogického klubu sme realizovali projektové vyučovanie vo všetkých odboroch. Žiakom boli zadelené projektové úlohy, na ktorých pracovali v tomto školskom roku a riešili veľa zaujímavých projektov. Vyvrcholením tohto projektového vyučovania bola súťaž o Cenu riaditeľky školy za najlepší žiacky projekt, na ktorom sa predstavili veľmi šikovní žiaci so svojimi projektmi. V tomto duchu chceme pokračovať aj v ďalších rokoch, pretože bolo vidieť, že žiaci sa veľa naučili pri riešení svojich projektov a naučili sa pracovať aj s informáciami a odbornou literatúrou.

Nemenej dôležitou úlohou pre skvalitnenie edukačného procesu je modernizovanie odborných učební a vybavenie učební potrebnou didaktickou technikou. V rámci pedagogického klubu sme urobili návrh odborných dielní, ktoré by slúžili strojárskym, elektrotechnickým a chemickým odborom. Tento školský rok nebol priaznivý na prezenčné vyučovanie, napriek tomu sa pedagógovia dokázali adaptovať aj do online priestoru a poskytnúť žiakom kvalitné vyučovanie. Naučili sme sa pracovať s modernými komunikačnými technológiami a implementovať ich do vyučovania.

Keďže sme sa stali IT akadémia partner, je pre nás nevyhnutné sledovať a vzdelávať sa v tejto oblasti. Naším cieľom je inovácia vzdelávania na našej škole, kde sa zameriavame na informatiku a IKT. Chceme, aby naši žiaci získali IT zručnosti s perspektívou uplatnenia sa v IT sektore.

Práca tohto klubu bola zameraná na podporu zlepšenia komunikácie pedagógov, vzájomnej spolupráce, zdieľanie skúseností, aj medzigeneračných a hlavne rozvíjanie podnikateľských zručností a vedomostí, ktoré využívajú následne v pedagogickej praxi. Očakávame tým aj zlepšenie podnikateľských vedomostí aj u žiakov.

Práca klubu vychádza z mapovania a spolupráce pedagogických zamestnancov na témach spojených s podnikateľskými zručnosťami.

Ďalej vychádza z praktickej skúsenosti jednotlivých členov klubu, keďže reálna skúsenosť je najdôležitejšia a zároveň najviac merateľná pri aplikácii v rôznych predmetoch, ktoré sú súčasťou pedagogického klubu vzhľadom k rôznorodosti predmetov.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Ivana Lazovanová
12. Dátum	30. 06. 2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Ivana Lazovanová
15. Dátum	30. 06. 2021
16. Podpis	

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúcej potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Spojená škola, I. Krasku 491, Púchov
4. Názov projektu	Kvalitné vzdelávanie a odborná príprava - náš cieľ
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABH7
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	RNDr. Katarína Paliesková
8. Školský polrok	február 2021 – jún 2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.sospuchov.sk

10.

Úvod:

Stručná anotácia

V PK finančnej gramotnosti v príprave na život – prierezové témy, pracovalo 5 členov - učiteľov všeobecno-vzdelávacích predmetov a odborných predmetov, ktorí aplikujú témy finančnej gramotnosti vo vyučovaní svojho predmetu/predmetov. V 2. polroku pracoval klub od februára 2021 do júna 2021 a v tomto období sa uskutočnilo 10 stretnutí.

Pedagogický klub sa zameriaval na rozvoj finančnej gramotnosti v rámci odborného vzdelávania a prípravy na povolanie, ako prierezovej témy.

Aktivity pedagogického klubu sme realizovali podľa plánu a boli zamerané na zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne finančnej gramotnosti naprieč vzdelávaním.

Finančná gramotnosť je dôležitou (kľúčovou) schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka.

Kľúčové slová

Finančná gramotnosť, Best Practice, OPS, KWL, PLANE, brainstorming, myšlienkové mapy, kognitívne metódy, komunikácia, komunikačné metódy, 7 návykov efektívnych ľudí, kritické myslenie, riadené aktívne učenie (sa), výstupný dotazník.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Témou písomného výstupu sú aktivity členov pedagogického klubu finančnej gramotnosti za 2. polrok školského roku 2020/2021, ktoré boli zamerané na aplikáciu inovatívnych metód do vzdelávacieho procesu, vypracovanie a prezentáciu metodického materiálu, vzdelávanie členov PK, aktívnu spoluprácu učiteľov všeobecnovzdelávacích predmetov a odborných predmetov v rámci medzipredmetových vzťahov, zdieľanie osvedčených pedagogických skúseností z vlastnej vyučovacej činnosti a spätnú väzbu z činnosti klubu.

Jadro:

Popis témy/problém

Členmi pedagogického klubu finančnej gramotnosti sú pedagógovia, ktorí na škole vyučujú všeobecnovzdelávacie predmety a odborné aplikované predmety. Výber členov sme urobili náhodne – neprihliadali sme na aprobáciu jednotlivých učiteľov. Už teraz môžeme povedať, že takéto zloženie je pre aktivity klubu prínosom a výhodou. V rámci vyučovacieho procesu učíme rovnakých žiakov, riešime spoločné problémy, v rámci medzipredmetových vzťahov spájame teoretické vzdelávanie s odborným a poznatky aplikujeme v praxi.

Pedagogický klub finančnej gramotnosti začal v 2. polroku pracovať vo februári 2021 a do konca školského roku sme realizovali 10 stretnutí.

1. Na prvom stretnutí vo februári sme sa zaoberali tvorbou Best Practice – efektívnymi metódami, ktoré zvyšujú úroveň FG žiakov, diskutovali sme o vlastných skúsenostiach z edukačného procesu.

Členky klubu na stretnutí prezentovali využitie osvedčených metód práce z vlastnej pedagogickej praxe:

Mgr. Kucharíková – prezentovala aplikačné úlohy z FG v predmete dejepis, geografia, manažment osobných financií. Výber témy, vhodnej metódy, aktivity pre žiakov a organizáciu hodiny plánuje podľa počtu žiakov a študijného odboru. Dôležitá je príprava na hodinu a motivácia žiakov. Aby hodina nebola nudná, často strieda rôzne činnosti a aktivity. Súčasťou každej jej hodiny je hodnotenie.

Ing. Kubičárová – vyučujúca anglického jazyka. Pri vyučovaní cudzieho jazyka kladie dôraz na kritické myslenie – správne uvažovať, porovnávať, zisťovať výhody/nevýhody, za akých podmienok čo funguje lepšie/horšie. Z tém FG sa zameriava na digitálny svet – napríklad ochranu osobných údajov, plánovanie výdavkov, reklamáciu. Situačné metódy sa osvedčili pri téme obchod a služby, plánovanie cesty/dovolenky, komunikácii s bankou.

Mgr. Urbanová – vyučujúca matematiky a chémie. Úroveň vedomostí a zručností z finančnej gramotnosti sa zvyšuje aj pri realizácii SOČ žiakov. Dôležité je vybrať tému, aby bola zaujímavá pre žiaka. Má vždy pripravených viacej tém a v rámci diskusie so žiakmi si žiaci tému vyberú alebo navrhnú vlastnú tému. Súčasťou práce je aj finančné zhodnotenie spotrebného materiálu, ktorý používajú pri pokusoch.

Ing. Siváková – učila aplikovanú informatiku a anglický jazyk. Spolupracovala s učiteľmi odborných ekonomických predmetov. Na hodinách aplikovanej informatiky riešila praktické úlohy z oblasti ekonomiky a dopravy – plánovanie a ekonomické vyhodnotenie cesty rôznymi dopravnými prostriedkami, skladové hospodárstvo, poistenie, úvery. Výber úloh konzultovala s vyučujúcimi ekonomických predmetov. Na úlohách z praxe sa najlepšie ukáže, či žiaci dokážu prepojiť teoretické vedomosti z praxou. Dbá na to, aby žiak úlohu porozumel, samostatne prezentoval výsledky, používal odbornú terminológiu. K žiakom pristupuje individuálne.

2. V rámci druhého stretnutia PK FG vo februári sme pripravili diskusné posedenie k preštudovanej odbornej literatúre súvisiacej s najnovšími poznatkami z oblasti finančnej gramotnosti (prieskumno – analytická činnosť).

Koordinátorka klubu predstavila na stretnutí klubu zaujímavé webové stránky, ktoré poskytujú vzdelávacie programy z oblasti finančnej gramotnosti a aktivity pre žiakov a učiteľov. Prezentovala

webovú stránku www.jaslovensko, kde sa učители a žiaci môžu zapojiť do rôznych vzdelávacích programov zameraných na financie, aplikovanú ekonómiu, etiku podnikania a získanie zručností pre dosiahnutie úspechu. Spoločne sme úspešne absolvovali podnikateľský kvíz a kvíz k finančnej gramotnosti, ktorý môžu učители využiť aj na svojich hodinách. Koordinátorka doporučila aj audioknihu Tomáša Bati: Úvahy a projevy, z ktorej si členovia klubu vypočuli ukážky – výborná audio pomôcka na počúvanie s porozumením a diskusiu so žiakmi, vhodná pri vyučovaní etickej a občianskej náuky. Koordinátorka klubu predstavila aj stránku Zlatka.in, ktorá poskytuje veľa námetov na rôzne aktivity a hry zamerané na rozvoj FG žiakov, úlohy z matematiky – finančná gramotnosť, gramatiky – čitateľská gramotnosť, financií – finančná gramotnosť. Predstavila stránku TrainBrain – ako správne na kritické myslenie. Členovia klubu pracovali s ukázkami a ďalšími informáciami.

3. Prvé stretnutie v marci sa nieslo v znamení oslavy sviatku Dňa žien. Dopriali sme si výborný koláč a riešili sme Zásady tvorby osvedčených pedagogických skúseností, diskutovali k téme a zdieľali skúseností z vlastnej pedagogickej praxe.

Zhodli sme sa, že úlohou učiteľa nie je aktívne odovzdávanie vedomostí, ale je ten, ktorý usmerňuje vyučovací proces tak, aby žiaci boli aktívni – diskutovali, argumentovali, objavovali, vyhľadávali informácie, riešili a vyriešili problém.

Vlastné skúsenosti členov klubu:

Ing. Siváková – učiteľka anglického jazyka a aplikovanej informatiky. Pri vyučovaní anglického jazyka sa je osvedčila **tvorba myšlienkových máp** – prezentovala spracované témy cestovanie, doprava a dopravné prostriedky, dovolenka, voľný čas. Žiaci dostanú tému a k danej téme tvoria myšlienkovú mapu - si rozširujú slovnú zásobu a nové slovíčka si ľahšie zapamätajú. Keďže v tom čase sme dištančne vzdelávali, ukázala nám, ako môžeme vytvoriť a zároveň aj vyhodnotiť online testy z anglického jazyka v EduPage.

Mgr. Kuchariková – vyučuje dejepis a geografiu. Poukázala na to, že je dôležité poznať žiakov, ktorých učíme - napríklad čo robia vo voľnom čase, čo ich zaujíma. Vyskúšala **rovesnícke vyučovanie**. Žiak (baví ho história alebo geografia) si po dohode s učiteľom pripravil zaujímavú tému, ktorú samostatne prezentoval/vysvetlil spolužiakom, pripravil úlohy pre žiakov. Spolužiaci slovné hodnotili výkon žiaka.

Mgr. Urbanová – vyučuje odborné chemické predmety a aplikuje teoretické vedomosti žiakov pri nácviiku praktických zručností na odbornej praxi. Zameriava sa na riešenie praktických úloh (zisťovanie vitamínu C, rozbor medu, analýza vody z minerálneho prameňa), pričom žiaci experimentujú, porovnávajú, vyhodnocujú vzorky a robia závery. Úlohy riešia samostatne alebo v skupinách. Hľadajú súvislosti a čo je dôležité - objavujú. Výsledky samostatne prezentujú pred triedou a diskutujú so spolužiakmi k danej téme. Dokážu samostatne popísať správny postup riešenia úlohy (**tvorba postupov**), nájsť chyby a urobiť korekcie. Zároveň rozvíjajú svoje komunikačné zručnosti, osvojujú si odbornú terminológiu, naučia sa písať odbornú prácu.

Ing. Kubičárová – vyučuje anglický jazyk a je vedúca predmetovej komisie cudzích jazykov. Žiaci na anglickom jazyku používajú nové učebnice, slovnú zásobu sa učia v dialógoch, metóda je efektívnejšia. Žiaci sú na hodinách aktívnejší, zlepšili sa ich komunikačné zručnosti. V cudzom jazyku sa finančná gramotnosť uplatnila v témach Travelling, Shopping and Services, Food, Family, Housing, Sports and Games. Všetci členovia predmetovej komisie cudzích jazykov sa dištančne online vzdelávali formou webinárov zameraných na aplikáciu nových metód vyučovania v cudzích jazykoch.

4. Na druhom stretnutí v marci sme prezentovali Osvedčené pedagogické skúsenosti – OPS. Koordinátorka klubu prezentovala svoje osvedčené pedagogické skúsenosti a vysvetlila filozofiu **riadeného aktívneho učenia (sa)**, pri ktorom sa zásadne mení úloha žiaka a učiteľa v škole. V hlavnej úlohe pri vyučovaní je aktívny učiaci sa žiak, pričom učiteľ je moderátor a organizátor diania v triede. Úlohou učiteľa je vytvoriť také prostredie v triede, aby každý žiak v triede bol aktívny.

Objasnila zásady riadeného aktívneho učenia:

čo očakávame od žiaka: je samostatný a zodpovedný, má dôveru učiteľa, je aktívny samostatne, ale

aj v tíme, diskutuje, rešpektuje názor iných, vyjadruje svoj názor, argumentuje.

čo robí učiteľ, aby bol žiak pri učení aktívny: kladie žiakom dobré otázky, moderuje a usmerňuje edukačný proces, motivuje a inšpiruje žiakov.

Členovia klubu diskutovali k problematike riadeného aktívneho učenia sa, skonštatovali, že na vyučovaní preferujú také metódy vyučovania, aby žiakov motivovali k aktivite a rozvíjali jeho kompetencie a zručnosti pre život. Koordinátorka PK FG odporučila <https://skolarau.sk/>, <https://skolarau.sk/konferencia-rau/>.

V súvislosti s predchádzajúcou problematikou, ale aj s rozsiahlymi zmenami spoločnosti sa kladie škola dôraz na rozvoj osobnosti učiteľov a žiakov. Koordinátorka klubu predstavila 7 návykov efektívnych ľudí. Členovia klubu sa vyjadrovali k jednotlivým zásadám z hľadiska svojho osobného rozvoja ako aj rozvoja osobnosti žiaka - 7 návykov podľa S. R. Covey:

1. Buď proaktívny
2. Začni s myšlienkou na koniec, plánuj
3. To najdôležitejšie daj na prvé miesto
4. Rozmýšľaj spôsobom výhra/výhra
5. Najprv sa snaž pochopiť, až potom byť pochopený
6. Vytváraj synergie
7. Ostri pílu

Na základe uvedených návykov definovali cieľavedomé a aktívneho žiaka školy:

Žiak je zodpovedný za svoje správanie, nehľadá výhovorky, že sa niečo nedá urobiť, mal by urobiť všetko, aby dosiahol životný cieľ a robiť veci, ktoré neúspešní ľudia robia nechcú. Pri riešení problému nájsť kompromis a vo vzájomných vzťahoch s druhými hľadať obojstranný prospech, dokáže byť empatický, neohovára a neodsudzuje druhých. Váži si ľudí a uvedomuje si, že ho iní ľudia a ich činy môžu posunúť ďalej. Pri práci je vytrvalý a disciplinovaný, ale váži si seba a dokáže si nájsť čas na seba, oddych a obnovu síl.

Koordinátorka klubu odporučila členom klubu urobiť si svoju osobnú analýzu (sebareflexiu) popísať svoje silné a slabé stránky.

5. Na prvom stretnutí v apríli stretnutí sa členovia klubu oboznámili s efektívnymi metódami práce s textom, ktoré sa zameriavajú na podporu myslenia a aktívneho učenia sa žiaka. Boli prezentované niektoré metódy práce s textom:

„*Analýza štruktúry textu*“ – žiak si na úvod pozorne prezrie text. Všimá si členenie textu, zvýraznené časti, nadpisy, kapitoly, odseky grafiku, poznámky, súvislosti. Metóda je zameraná na orientáciu v texte.

„*Čitateľská stratégia 3 - 2 - 1*“ – metóda je zameraná na vyhodnocovanie textu po krokoch. 1. krok – žiak vyhľadá 3 informácie, o ktorých si myslí, že sú pre neho dôležité. V 2. kroku vyhľadá 2 informácie, ktoré ho najviac zaujali a vypíše ich. Zvyčajne sú to nové informácie, o ktorých ešte nepočul, alebo sa o nich neučil. Pri poslednom kroku vypíše 1 vec, o ktorej v texte nenašiel žiadnu informáciu.

„*KWL*“ K – know – čo už o téme viem, W – what – čo by som chcel ešte vedieť, L – learned – čo by som sa nové naučil. Táto metóda podporuje aktívne učenie sa žiaka, kritické myslenie a interakciu medzi učiteľom a žiakom. Žiak vyplní tabuľku s 3 stĺpcami, pričom do prvého stĺpca napíše čo o téme vie, do druhého čo by sa chce dozvedieť a do tretieho čo sa dozvedel – naučil nové. Tabuľka nahrádza písanie poznámok.

„*PLAN*“ - čitateľská aktivita, ktorá je vhodná pri práci s informáciami a učí čítať texty heuristickou metódou. 1. krok – predpoklad, predpoveď (predict) – žiak odhadne obsah a štruktúru textu, ktorý a spracuje vo forme pojmovej mapy a to na základe názvu článku, podnadpisov, obrázkov, diagramov. 2. krok – lokalizácia (locate) – žiak si označí značkou známe a neznáme informácií v pojmovej mape. Známeho pojmu označí napríklad výkričníkom, neznámy pojem otáznikom. 3. krok – pridanie (add) – pri tomto kroku pripíše počas čítania k vyznačenému pojmu krátku charakteristiku alebo jeho vysvetlenie. 4. krok – záznam (note) posledná fáza strategického čítania, vedomosti získané z textu žiak spracuje voľným prerozprávaním textu podľa pojmovej mapy alebo vedomosti využijú v pripravenej diskusii, prípadne napíšu krátky sumár.

Členovia klubu si vyskúšali „*Čitateľskú stratégiu 3 - 2 - 1*“.

Ing. Kubičárová vysvetlila metódu práce s textom na hodinách anglického jazyka. „Čítanie s porozumením je na hodinách anglického jazyka základná zručnosť, ktorú precvičujeme v každej lekcii.“ Pozostáva z niekoľkých fáz, v ktorých vyučujúci používa rôzne metódy, aktivity.

Pred čítaním si vysvetlíme i/ preložíme kľúčové slová- používame rôzne techniky, podľa úrovne angličtiny - žiaci odpovedajú na pár základných otázok – nasleduje diskusia, brainstorming, práca s obrázkami, priradovanie informácií – takto motivujeme žiakov a upútame ich pozornosť. U žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami umožňuje lepšie porozumenie.

Počas čítania

- skimming - rýchle čítanie pre získanie základných informácií - prenos do bežného života- vyhľadanie hlavnej myšlienky, čo je cieľom textu, aký bol zámer autora,
- nácvik skimmingu - čítame vertikálne aj horizontálne, prečítame si prvý a posledný odstavec a vždy prvú vetu v jednotlivých odstavcoch - zistíme, či má zmysel čítať všetko podrobnejšie alebo nám tieto informácie stačia
- scanning - vyhľadávanie konkrétnych špecifických informácií
- párové čítanie - každý žiak si prečíta svoju časť textu a potom ju prerozpráva spolužiakovi
- vyhľadávanie slov/ fráz/ myšlienok, ktoré ich zaujali alebo ktorým nerozumeli
- po prečítaní žiak odpovedá na otázky, zisťuje sa porozumenie
- dopĺňanie viet do textu, dopĺňanie informácií do vety, priradovanie

Po čítaní

- príprava kvízových otázok, interview,
- prieskum - vyhľadanie ďalších informácií týkajúcich sa textu
- vypracovanie a prezentácia projektu
- rolové úlohy s uplatnením nových informácií
- písanie
- konverzácia s využitím získaných informácií, vyjadrovanie názoru
- samostatná práca, práca v dvojiciach, v skupine

Aktivity po čítaní:

<https://onthesamepageelt.wordpress.com/2020/05/10/15-post-reading-activities/>

Členovia klubu prezentovali výukové materiály na podporu čitateľskej a finančnej gramotnosti.

Ing. Siváková – predmet aplikovaná informatika – „Spracovanie informácií o obyvateľoch v jednotlivých krajoch a okresoch SR“.

Mgr. Kucharíková – predmet geografia – „Zipfovo pravidlo“, predmet manažment osobných financií – pracovný list „Naše príjmy a výdavky“.

Ing. Kubičárová – predmet anglický jazyk – riešenie modelovej situácie „Vrátenie tovaru“, písanie formálneho listu „Sťažnosť“.

Mgr. Urbanová – predmet matematika – „Zbierka praktických úloh z finančnej gramotnosti“, „Moja výplatná páska“ – vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

6. Témou druhého aprílového stretnutia bola práca s odborným textom, skladanie textu, vyhľadávanie kľúčových slov.

Mgr. Urbanová zo svojich skúseností uviedla, že žiaci si nevedia vybrať z množstva informácií tie správne a dôležité. V súčasnosti je nutné, aby žiaci disponovali čitateľskými zručnosťami, ktoré sú potrebné už v škole a neskôr aj v budúcnosti v praktickom živote. Pri práci s odborným textom by mal žiak vedieť text podrobne analyzovať, prečítaný text zhodnotiť, dokázať porovnávať rozličné informácie, rozlišovať, čo poskytuje text, kriticky ho hodnotiť porozumieť mu, pracovať s rôznymi textami, nájsť potrebnú informáciu, dedukovať, ktoré informácie sú pri riešení úlohy podstatné.

Pri čítaní textu vyznačiť kľúčové slová a slová, ktorým nerozumie, po prečítaní identifikovať hlavnú myšlienku, reprodukovať text vlastnými slovami, zhodnotiť text (čo sa mi páčilo/nepáčilo, či ho text zaujal, pre koho bol určený), uviesť neznáme pojmy, posúdiť kvalitu textu a jeho náročnosť na pochopenie, či sa dozvedel všetky informácie, urobiť vlastné stručné a zrozumiteľné poznámky.

Ukážku práce s odborným textom prezentovala Ing. Kubičárová, vysvetlila metodický postup a zhodnotila výsledky práce žiakov s textom – čo sa im podarilo urobiť lepšie a v čom mali nedostatky. Ukážka:

Formálny list- sťažnosť

1. Prečítajte si dva listy. Aké sú dôvody na napísanie týchto listov/ skimming/

2. Práca v dvojiciach- 1.krok

- študent A si prečíta prvý a študent B druhý list
- každý študent hľadá **odpovede na otázky** k svojmu listu:
- Čo si pisateľ kúpil?
- Kde si to kúpil?
- Kedy si to kúpil?
- Aký má problém?
- Posiela zakúpený výrobok naspäť?
- Čo má obchod/ firma urobiť?

3. Práca v dvojiciach- 2.krok

- vo dvojiciach študenti zisťujú informácie o liste, ktorý nečítali

4. Zásady písania formálneho listu

- adresa, dátum, oslovenie a záver listu podľa toho či poznám alebo nepoznám meno toho, komu píšem, ako sa podpisujem, typické zvraty/ frázy, zásady
- vyhľadanie príkladov týchto zásad v napísaných listoch

5. Kľúčové frázy- nácvik/ rôzne možnosti/

- preklad
- dopĺňanie slov do fráz
- preformulovanie neformálnych viet na formálne

6. Písanie - sťažnosť

- **Modelová situácia:-** kúpili ste si niečo chybné/ v obchode alebo online/
- **Dodržte tieto zásady:**
- **Úvod:** Napíšte čo, kde a kedy ste si kúpili
- **Jadro:** Vysvetlite, popíšte, aký máte problém
- **Záver:** Napíšte, že výrobok vraciate a tiež čo chcete, aby urobili/ výrobok vymenili, opravili alebo vám vrátili peniaze/
- **Rozsah listu:** 120 -150 slov

7. Pred odovzdaním si list skontrolujte:

- **zahrnul som všetky požadované informácie?**
- **dodržal som všetky zásady písania formálneho listu/ oslovenie, záver,../?**
- **použil som formálny jazyk?**
- **dodržal som rozsah?**
- **skontroloval som si gramatiku a pravopis?**

Členky klubu diskutovali k uvedenej ukážke a zaujímali sa: ako vytvorila dvojice, či porozumeli žiaci zadaniu úlohy, ako dlho trvalo vypracovanie úlohy, ako pracovala s integrovanými žiakmi, ako hodnotila splnenie úlohy, či naplnili sa očakávania vyučujúcej a žiaci splnili zadanie úlohy, aká bola spätná väzba od žiakov a ako žiaci hodnotili náročnosť úlohy.

7.Na prvom stretnutí v máji Ing. Kubičárová vysvetlila brainstormingové metódy a ich aplikáciu na vyučovaní na vyučovaní anglického jazyka:. Prítomných oboznámila a vysvetlila:

Cieľ a podstatu brainstormingu, aplikáciu brainstormingových metód v školských podmienkach, základné zásady brainstormingu.

Naše pravidlá pri brainstormingu v skratke pre žiakov:

1. Žiaci môžu hovoriť čokoľvek, čo ich napadne v súvislosti s riešením problému
2. Nápady nikdy nehodnotíme a nekritizujeme
3. Zapisujeme každý nápad bez výnimky
4. Čím viac nápadov, tým lepšie
5. Účasť na brainstormingu je dobrovoľná, nápady nemusia mať všetci žiaci
6. V brainstormingu pokračujeme dovtedy, pokiaľ majú žiaci nápady

Kde to využijeme (príklad na hodine ANJ):

1. Myšlienkové mapy k preberaným témam

2. Zisťovanie názorov na daný problém, hľadanie riešení problému

3. Zhrnutie učiva, opakovanie

Variety brainstormingu: frontálny, skupinový, brainwritting alebo individuálny, otázkový, pingpongový, kolotočový, s putujúcimi papiermi, rolestorming, negatívny.

Význam brainstormingu pre žiaka:

1. pomáha žiakom zbavovať sa psychického bloku a trémy
2. učia sa sústrediť, držia sa jednej témy
3. prijímajú cudzie nápady bez kritiky, ponúkajú vlastné riešenia problému
4. trénujú komunikačné zručnosti

Význam pre učiteľa:

1. pomocou brainstormingu môže aktivizovať celú triedu
2. motivovať žiakov k ďalšiemu učeniu
3. mal by byť trpezlivý, presvedčať žiakov, že každý nápad je dobrý
4. pozoruje, kto je kreatívny

Ing. Kubičárová prezentovala využitie brainstormingu konkrétne na svojej hodine anglického jazyka, vybrala tému – Cestovanie/Ideme na dovolenku. Vysvetlila osvedčený postup a prezentovala ukážky práce žiakov na hodine, fotografie z hodiny, zhodnotila výsledky práce žiakov a uviedla výhody použitia tejto metódy.

Využitie brainstormingových metód (frontálny a skupinový) na hodine anglického jazyka - príklad:

Téma: Cestovanie/ Ideme na dovolenku

- 1.krok: vytváranie myšlienkovvej mapy - hľadáme čo všetko súvisí s touto témou/ spoločná práca
2. krok: žiaci sa následne rozdelia do skupín a spracujú jednotlivé podtémy: dopravné prostriedky, miesta na dovolenku, výlety, ubytovanie, vhodné oblečenie, počasie...
3. krok: návrh dovolenky - výber zo spracovaných možností - výber ubytovania, dopravy, stravovania na základe stanovených kritérií - luxusná, rodinná, zážitková dovolenka
4. krok: vyhodnotenie, prezentácia výsledkov po skupinách

Výhoda - z hľadiska jazyka žiaci prichádzajú na to, akú slovnú zásobu potrebujú, rozširujú si ju a zároveň upevňujú. **Z hľadiska kritického myslenia a finančnej, resp. čitateľskej gramotnosti** sú nútení brať do úvahy rôzne hľadiská: myslieť na rodinný rozpočet, zvažovať čo si môžu dovoliť, čo by raz chceli zažiť, naplánovať trasu, nájsť vhodné ubytovanie, čítať dôsledne ponuky cestovných kancelárií, urobiť rozpočet na lacnejší a drahší variant dovolenky.

8. Zaujímavou témou druhého májového stretnutia boli „Kognitívne metódy a ich aplikácia s cieľom zvýšiť úroveň finančnej gramotnosti žiakov“. Tému si pripravila Mgr. Urbanová a kognitívne metódy aplikovala v ukážke na tému: Nákup auta – hodina matematiky 3. ročník, študijný odbor mechanik nastavovač.

Mgr. Urbanová pripravila prednášku zameranú na kognitívne funkcie a metódy podporujúce rozvoj kognitívnych funkcií žiakov na vyučovaní. Prítomných oboznámila a vysvetlila:

Pojem kognitívne funkcie: sú mozgové aktivity, ktoré *dokážu spracovať informácie prichádzajúce do mozgu z vonkajšieho okolia*. Medzi kognitívne funkcie patrí predovšetkým pamäť, pozornosť, predstavivosť, priestorová orientácia, rozhodovanie a plánovanie.

Otázky na rozvoj kognitívnych procesov Zelina (1997) ako pomôcka pre učiteľov:

1. **na vnímanie, pamäť a senzomotorické funkcie:** Vymenuj...! Povedz...! Popíš...! Čo si si zapamätala? Uved', čo vieš o ...! Povedz naspamäť!
2. **na nižšie poznávacie funkcie:** Ako...? Odôvodni prečo...? Ako si postupoval ...? Čo potrebuješ ...? Ako by si začal...?
3. **na vyššie poznávacie funkcie:** Rozprávaj vlastnými slovami! Porovnaj! Ak si ..., čo potom? Ukáž ...! Vyríš ...!
4. **na hodnotiace myslenie:** Čo sa ti páči a čo nie? Čo je dobré a čo je zlé? Je to správne? Je to pravda, že ...? Zorad' od (najlepšieho) po (najhorší) ...! Je ti príjemné, ak ...?
5. **na tvorivé myslenie:** Vytvor nové ...! Vymysli ešte ...! Čo by sa stalo, keby ...? Akoby sa to dalo urobiť ináč? Napíš čo najviac ...!

Z vyučovacích hodín by sa malo vytrácať memorovanie a jednosmerné sprostredkovávanie poznatkov

od učiteľa smerom k žiakovi a na hodinách by sa mal vytvárať čo najväčší priestor na rozvoj abstraktného, tvorivého a kritického myslenia. Učebné prostredie, ktoré reaguje na vývinové špecifiká dospievajúcich, by malo posilňovať ich schopnosť učiť sa a nachádzať súvislosti a vzťahy medzi rôznymi obsahmi v rámci predmetu, ale tiež naprieč disciplínami (<https://analyza.todarozum.sk/docs/326571002oh0a/>).

Stratégie učenia, ktoré podporujú vyššie kognitívne funkcie žiakov:

Praktická práca v dielni, výroba výrobku podľa zadania a technického nákresu, riešenie problémovej úlohy, hranie scénok na tému, experiment, pokus, laboratórne cvičenia, projekt, vlastný výskum, práca v dvojici alebo v malých skupinách, rozhovor na tému.

Finančné vzdelávanie je v mnohom špecifické. Finančný svet je veľmi dynamický rýchlo sa mení. Poukázala na to, že vyučujúci, ktorí sa chce venovať finančnej gramotnosti a chce naučiť žiaka byť finančne zodpovedný, musí: častejšie aktualizovať obsah vzdelávania a používať nové pedagogické prístupy, rozvíjať finančné schopnosti a naučiť žiakov finančne myslieť, finančné vzdelávanie zamerať na rozvoj kompetencií pre život. Preto je potrebné vychádzať z bežného života, finančne gramotný žiak by mal vedomosti, pravidlá, postupy aplikovať vo svojom živote, riešiť úlohy zo života, z praxe.

Mgr. Urbanová prezentovala aktivitu, ktorú realizovala na hodine matematiky v 3. ročníku – Nákup auta. Tému si zvolila preto, lebo žiaci ktorí majú odborný výcvik vo firmách dostávajú za produktívnu prácu finančnú odmenu. Zarobené peniaze najčastejšie investujú do nákupu auta (aby sa napríklad jednoduchšie a rýchlejšie dopravili do školy/zo školy/na pracovisko do firmy).

Aktivita: Nákup auta

Popis aktivity a cieľ: Zvážiť výhodnosť nákupu nebýva jednoduchá záležitosť. Cieľom aktivity je porovnať plánované výdaje na kúpu auta a posúdiť za akých okolností je výhodnejšia kúpa jazdeného auta oproti novému autu.

Realizácia na predmete: matematika 3.ročník, študijný odbor mechanik nastavovač

Pomôcky: PC, internet

Projekt je postavený na investičných a heuristických metódach, čo vytvára priestor pre problémové situácie, rozvoj matematických, komunikačných a sociálnych kompetencií.

Realizácia:

Motivácia vhodnými otázkami.

- Chcete si kúpiť auto?
- Čo je finančne výhodnejšie nové auto alebo ojazdené?
- Na čo budete auto používať?

Úlohy:

- Zistite ročné náklady na nákup a prevádzku nového auta a ojazdeného auta. Auto si vyberte individuálne podľa seba.
- Vypočítajte a porovnajte dobu, kedy sa vyrovnajú výdavky za nové a staré auto (bazár).
- Zostavte pracovný list na porovnanie výdavkov - jednoduché riešenie - do úvahy vezmite len spotrebu pohonných hmôt.
-

	Nové auto	Jazdené auto
Spotreba benzínu na 100 km	6 l	9 l
Cena auta	15 000 €	4 000 €
Výdaje za benzín na 1 rok		

Zložitejšie riešenie: do voľných riadkov tabuľky pridajte **poistenie, údržbu, opravy** a vyhodnoťte riešenie. Informácie vyhl'adajte na Internete.

Metodické poznámky:

- Dobre sformulovaná otázka, problémová situácia je základom úspechu, vhodná otázka je

motiváciou pre objavenie riešenia

- Hľadanie riešení môžeme začať odhadom výsledku a v závere porovnať výsledok s odhadom a analyzovať prečo sa líšia.
- Je vhodné nechať žiakom priestor pre vlastné postupy a riešenia.
- Žiaci by mali prísť k záveru, že po určitej dobe je výhodnejšia kúpa nového auta ako jazdeného. Približne po 8 rokoch.
- Téma je pre žiakov zaujímavá, pretože si chcú kúpiť auto za svoje financie. Vzhľadom na ich finančné možnosti dávajú prednosť kúpe jazdeného auta.
- Problémovú úlohu možno formulovať aj na potrebu bývania – prenájom bytu/kúpu vlastného bytu.

Mgr. Kucharíková prezentovala aktivitu **Naše príjmy a výdavky**, ktorú realizovala na predmete manažment osobných financií v 1. ročníku. Popis aktivity je uvedený v správe PK FG z 25.5. 2021.

9. Ďalšou zaujímavou témou, ktorú si vybrala Mgr. Kucharíková a prezentovala na prvom stretnutí v júni bola téma „Komunikačné metódy a ich vplyv na úroveň finančnej gramotnosti“.

Prednášajúca vysvetlila: **pojem komunikácia, druhy komunikácie (verbálna – slovná komunikácia, neverbálna – mimoslovná komunikácia, komunikácia činom).**

Uviedla, že vo vyučovacom procese je dôležitá **pedagogická komunikácia** – je to komunikácia medzi učiteľom a žiakom na vyučovacej hodine ale aj mimo nej a sleduje pedagogické ciele.

Môže mať:

a) verbálny a neverbálny charakter

b) riadi sa osobitnými pravidlami, ktoré určujú právomoci jej účastníkov

c) priestorové a časové roviny.

Priebeh komunikácie v školskom prostredí ovplyvňujú: učitelia na teoretickom vyučovaní, majstri na odbornom výcviku, inštruktori na pracovisku vo firme, vychovatelia na internáte, špeciálny pedagóg a asistent pri práci s integrovanými žiakmi, autori učebníc, ktoré žiaci používajú na vyučovaní, internet a priatelia na sociálnych sieťach.

Žiaci, študenti, poslucháči prostredníctvom komunikácie rozvíjajú svoju osobnosť a získavajú poznatky a skúsenosti. Priebeh komunikácie je organizovaný podľa pravidiel, ktoré v triede určuje učiteľ – je voči žiakom funkčne a spoločensky nadradený a má viac skúseností.

Funkcie pedagogickej komunikácie:

a) funguje ako prostriedok výchovy a vzdelávania

b) sprostredkováva vzťahy medzi komunikujúcimi

3 dimenzie pedagogickej komunikácie:

obsahová rovina – tvoria ju informácie, ktoré sú prostriedkom na získanie poznatkov, nových skúseností, postojov a názorov,

procesuálna rovina - zahŕňa verbálne a neverbálne komunikačné zručnosti,

vzťahová rovina – spočíva v sprostredkovaní vzťahov medzi komunikujúcimi. V prípade vzťahov v škole máme možnosti:

učiteľ – žiak, učiteľ – skupina žiakov, učiteľ trieda, žiak – žiak, žiak – skupina žiakov, žiak – trieda, skupina žiakov – skupina žiakov, skupina žiakov – trieda.

Najpoužívanejšie komunikačné metódy: vysvetľovanie, rozhovor, diskusia.

Význam komunikačných metód:

- ovplyvňujú motiváciu a aktivitu žiaka, sústredenosť na preberanú problematiku
- podporujú získanie nových informácií, poznatkov a vedomostí
- ovplyvňujú utváranie názorov, prežívanie skutočnosti, vzťahy
- podporujú samostatnosť vo vyjadrovaní, komunikačné zručnosti a sebavedomie žiaka.

Pri diskusii k problematike komunikácie a zdieľaní osvedčených pedagogických skúseností sa členky klubu FG zhodli, že výsledky vzdelávania žiakov sú lepšie, ak je žiak na hodine aktívny. Preto na svojich hodinách častejšie používajú aktivizujúce metódy vyučovania tak, aby žiak získal nové informácie a vedomosti svojím aktívnym prístupom priamo na vyučovaní. Metódy si vyberajú podľa toho, aký je cieľ vyučovania. Pri používaní aktivizujúcich metód sú žiaci na hodinách aktívnejší, viac

komunikujú, vyjadrujú svoj názor, argumentujú, majú väčší záujem o získavanie nových informácií a poznatkov, učiteľ môže využiť už predtým nadobudnuté vedomosti (zároveň sa poznatky opakujú a upevňujú). Najčastejšie používané metódy, ktoré rozvíjajú komunikačné zručnosti žiakov: rozprávanie (hlavne cudzí jazyk), vysvetľovanie (každý predmet), diskusia, rozhovor, demonštrácia (na odborných predmetoch), pozorovanie (chemické laboratórne cvičenia, biológia, geografia), manipulácia s pomôckami (odborná prax, chemické laboratórne cvičenia, matematika), hry (doplňovačky, krížovky, kvízy), projektové vyučovanie (cudzí jazyk, matematika, chémia, biológia, projektové cvičenia).

Na našej odbornej škole sa osvedčila realizácia žiackych projektov a ich prezentácia pred triedou. Žiaci pracujú samostatne alebo v tíme, podľa zadania úlohy získavajú samostatne nové informácie, ktoré spracujú, vyhodnotia a vyvodí závery a navrhnu riešenia. Musia si pripraviť prezentáciu, pri prezentácii používať odbornú terminológiu, vysvetliť čo potrebovali k realizácii projektu, kde to našli/kúpili, prípadne koľko to stálo, zdôvodňovať svoje postupy riešenia, odpovedať na otázky učiteľa a spolužiakov, vysvetliť prínos projektu, čo sa podarilo, v čom sa musia ešte zdokonaľiť, čo sa potrebovali naučiť, samostatne zhodnotiť svoju prácu.

Využitie komunikačných metód na hodinách:

Ing. Kubičárová – anglický jazyk – získanie komunikačných zručností je dôležité pri ústnej maturitnej skúške. Všetky témy sú rovnako dôležité, v témach obchod a služby, rodina a spoločnosť, domov a bývanie, obliekanie a móda, voľný čas a záľuby, šport rozvíjame aj finančnú gramotnosť žiakov.

Ing. Siváková – informatika – komunikačné metódy využívame pri témach:

kritické myslenie pri vyhľadávaní informácií, práca s informáciami – hoaxy a overené informácie, prostriedky na získavanie informácií – tvorba dotazníka, prostriedky, spracovanie a prezentovanie informácií, výber informačných zdrojov, kritické myslenie a triedenie informácií, adaptabilita na pracovnom trhu – práca s informáciami, dôsledky rastu počtu informácií.

Mgr. Kucharíková – biológia – životný štýl a jeho vplyv na ľudské zdravie, zdravá výživa, stravovacie návyky a zlozvyky, relaxácia, regenerácia a režim dňa, závislosti – nikotínová, alkoholová a drogová, rodina, priatelia a škola, očkovanie – význam, znečistenie životného prostredia, globálne problémy, odpady a separovanie odpadu.

RNDr. Paliesková – matematika – tvorba postupov riešenia úloh (napríklad postupy pri riešení rôznych typov rovní, konštrukcii grafov funkcií, výpočte obvodov a obsahov rovinných útvarov, výpočte objemov a povrchov telies, a pod.). So žiakmi 1. ročníka študijného odboru chemická informatika vypracovala projekt „Voda bez obalu“, pričom sa zamerala na využitie medzipredmetových vzťahov – matematika – výpočty množstva odpadu za určité obdobie, výpočet ceny za nákup minerálky a sladených nápojov, fyzika – Archimedov zákon pri realizácii pokusu, chémia – zloženie plastov, ekonomika – zhodnotenie vlastných financií, slovenský jazyk – spracovanie prezentácie a verbálna prezentácia pred žiakmi). Žiaci pracovali v tíme, ale mali rozdelené úlohy. V úvode projektu vypracovali dotazník pre žiakov a zamestnancov školy, ktorý obsahoval 5 otázok. Dotazník samostatne zverejnili na Edupage školy. Na dotazník odpovedalo 107 respondentov. Na základe odpovedí postupne vypracovali a vyhodnotili ďalšie úlohy a odporúčenia. Žiaci prezentovali výsledky projektu na školskej súťaži žiackych projektov.

Mgr. Urbanová – komunikačné metódy využíva v predmete chemické laboratórne cvičenia a odborná prax. Vyučovanie sa realizuje v laboratóriu a dodržanie postupu pri skladaní aparatury a jednotlivých pokusoch je dôležité z hľadiska bezpečnosti a výsledku pokusu.

10. Na poslednom stretnutí v júni klubu členky klubu vyplnili výstupný dotazník – dotazník spätnej väzby, ktorý pripravila koordinátorka klubu. Dotazník obsahoval otázky zamerané na činnosť klubu, používanie IKT (online vzdelávanie počas pandémie) na osobnostný rozvoj, materiálne zabezpečenie vyučovania a poskytla aj priestor na vyjadrenie postrehov, návrhov a pripomienok. Vypracovanie dotazníka bol dobrovoľné. Odpovede na otázky, ktoré uvádzame sú autentické, bez úpravy.

Respondentky odpovedali nasledovne:

1. Ktoré témy vás na stretnutiach PK FG zaujali?

Respondent 1: Práca s informáciami, tvorba Best Practice- inšpiráciu na vyučovanie jazyka som získavala na rôznych webinároch, ale najmä Dave Spencer je mimoriadne inšpiratívny a jeho prístup

som sa snažila aplikovať na svojich hodinách a následne jeho metodiku zdieľať s kolegami. Inšpiratívne boli určite kluby, kde sme si mohli vymeniť skúsenosti ako a kde využívame FG, ale aj čitateľskú gramotnosť na našich predmetoch, ako k tomu pristupujú žiaci, opisovali sme problémové situácie ako ich riešime. Viac sa musím zamerať na dobré ukončenie tematického celku tým, že viac zapojím žiakov, aby si robili samohodnotenie/ je na konci lekcie, len ho musíme so žiakmi dôkladnejšie prejsť a pýtať sa žiakov, čo sa im páčilo/ nepáčilo, čo považujú za svoj úspech, čo sa im podarilo/ nepodarilo, v čom sa chcú zlepšiť. Výborný bol brainstorming a tvorba myšlienkových máp. Dozvedela som sa dôvody jeho vzniku, aké rôzne postupy využíva. Tieto sa snažím využívať aj pri práci so žiakmi. Tvorba myšlienkových máp nám umožňuje prepájať rôzne pohľady, zahŕňať rôzne myšlienky a uplatniť kritické myslenie. Žiaci si mali napríklad zorganizovať dovolenku, ale aj večierok. Uplatnili rôzny prístup - svoju túžbu po luxuse - zároveň zistili koľko by ich to stálo, ale tiež veľmi pragmatický prístup - len to, na čo mám. Pri týchto aktivitách museli vyhľadávať potrebné informácie, pracovať s nimi, vyhodnotiť ich na základe zistených informácií/ napr. chceli dovolenku na Maledivách, či oslavu v hoteli Kempinski alebo aj doma na záhrade.

Zamyslenie nad tým aké techniky na vyučovaní používam ma inšpirovalo k ďalším aktivitám, ktorými môžem svoju hodinu doplniť. Zaujímavé bolo ako sa dá výborne sklbiť učenie gramatiky nenásilným spôsobom pri vyučovaní rôznych tém s rozvojom slovnej zásoby a praktických zručností ako je komunikácia či už ústna alebo písomná.

Od kolegyne som sa dozvedela ako pracuje so žiakmi/ zneužitie internetbankingu, osobných info, fotky,.../

Hľadala som aj inšpiráciu v rámci klubov. Tu sa mi najviac pozdávalo aké kľúčové kompetencie chcú rozvíjať a na to, aby som ich zvládla takto pomenovať sa chcem v budúcnosti zamerať.

Respondent 2: Myslím si, že všetky témy FG medzi sebou súvisia v určitom zmysle, ale vzhľadom na predmety, ktoré učím, ma zaujali témy Človek vo sfére peňazí, Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí, Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem a práca.

Respondent 3: Vyučovacie metódy – brainstormingové, kognitívne a komunikačné.

Respondent 4: Zaujali ma všetky témy, no najviac najnovšie metódy, techniky a prístupy v identifikácii problémov s nedostatočnou úrovňou FG v rámci OP, práca s informáciami – Best Practice, zásady tvorby OPS, brainstormingové a komunikačné metódy

2. Ktoré oblasti/témy z finančnej gramotnosti ste aplikovali na hodinách svojho predmetu/predmetov?

Respondent 1 : Témy, kde som aplikovala FG – napr. 1.roč. – Správanie sa v digitálnom svete, ochrana osobných údajov – získavanie osobných údajov, Stravovanie – zostavenie jedálneho lístka, objednanie si jedla, 2.roč. – ochrana osobných údajov, 3.roč. – Povolania – osobné príjmy, mzda/nominálna, reálna, cena práce, podnikanie, príjem, Nakupovanie – možnosti platby, úvery, banka- komunikácia s klientom, aktívna, pasívna komunikácia, Práva a povinnosti spotrebiteľov, cenové triky, zavádzajúce ponuky, Plánovanie dovolenky- výdavky, poistenie v 2. Aj 3.roč., 4.roč.- Mládež a jej svet, Rodina – príjmy, výdavky rodiny, hospodárenie s finančnými prostriedkami, dôchodok, poistenie, finančná zodpovednosť, rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov.

Respondent 2:

Matematika: Človek vo sfére peňazí, konkrétne peňažnú gramotnosť, ktorá je súhrnom kompetencií nevyhnutných na správu hotovostných a bezhotovostných peňazí a transakcií s nimi a na správu k tomu určených nástrojov (geometrická postupnosť, účet v banke, výmena peňazí) **cenovú gramotnosť,** ktorá zahŕňa problematiku cenových mechanizmov a inflácie (percentá)

rozpočtovú gramotnosť, ktorá predstavuje kompetencie nevyhnutné na správu osobného a rodinného rozpočtu, napr. schopnosť zostaviť rozpočet a stanoviť si finančné ciele.

V chémii pri finančnom vyhodnotení ročníkovej práce (cena chemikálií a pomôcok použitých pri analýze)

V chemických výpočtoch v príkladoch na stanovenie produkcie pri technologických postupoch.

Respondent 3: Odborná literatúra z oblasti FG, Práva a povinnosti spotrebiteľa, Best practise, Metódy práce s textom a tvorba inovatívnych didaktických materiálov zvyšujúcich úroveň FG žiakov, Brainstormingové, kognitívne a komunikačné metódy.

Respondent 4: Brainstormingové metódy v predmete ANJ a API.

3. Aké inovatívne metódy vyučovania aplikujete na vyučovaní?

Respondent 1: Inovatívny bol celý rok - kto by si bol pomyslel, že školská výuka sa preniesie do online priestoru a my namiesto žiakov často uvidíme iba obdĺžničky s menami a keď nebude ani len to meno, tak nastúpi naozaj max „individuálny“ prístup a pustíme sa do skúmania, čo žiaka vedie k nezapájaniu sa a ako to môžeme zmeniť/ motivácia, komunikácia, špecifický prístup,../. Museli sme sa prispôbiť, vzdelávať sa, tvoriť, skúšať, organizovať, viesť, usmerňovať žiakov, počúvať ich, ich návrhy, nápady, riešenia, ktoré sa možno nie vždy zhodovali s našimi, vyučovať v súvislostiach, podľa vzniknutej situácie, nielen podľa nalinkovaného tematického plánu. Viedli sme diskusie, využívali rolové úlohy v komunikácii, aktívne počúvanie, skúšali tvoriť myšlienkové mapy,..

Respondent 2: I napriek tomu, že peniaze sú hlavným pojmom finančného vzdelávania, nebolo by dobré zjednodušiť finančnú gramotnosť na reč čísel. V budúcnosti by žiak mal zabezpečiť seba aj svoju rodinu, mal by sa orientovať vo finančnej problematike a vybrať najlepšie riešenie za daných podmienok - čiže rozvoj kritického myslenia. **Na to sa mi najlepšie osvedčili kognitívne metódy – projekt (študent volí najlepšiu metódu riešenia), vytvorenie problémovej úlohy - obhajoba vlastných názorov, odôvodnenie výberu.**

Respondent 3: Používam metódy účinné pre rozvoj tvorivosti, komunikácie, tímovej práce a prínosné pre získavanie vedomostí a účinné pri práci s informáciami. Ide hlavne o diskusné metódy, situačné metódy, inscenačné metódy, didaktické hry, heuristické metódy, metódy kritického myslenia.

Respondent 4: Skupinová práca pri práci s učebným textom, vypracovanie krátkodobého projektu v ANJ na tému cestovanie, stravovanie v reštaurácii.

4. Ktoré pedagogické prístupy využívate pri vyučovaní svojho predmetu?

Respondent 1: Celý môj/ náš prístup je zameraný na študenta. Uplatňovala som naozaj individuálny prístup nielen čo sa týka integrovaných žiakov, ale snažila som sa pracovať so žiakmi na základe toho čo potrebujú vychádzajúc samozrejme z našich Škv. Podporovali sme nielen finančnú gramotnosť, ale tiež čitateľskú a informačnú gramotnosť. Snažila som sa motivovať žiakov, aby poznatky nadobúdali aj riešením problémových úloh/problem-based learning/, kde mali problém pomenovať, zozbierať fakty/čítať, počúvať/, využívať osobnú skúsenosť žiaka, vybrať podstatné, riešenie prezentovať, navrhnúť ďalšie postupy, samostatne ohodnotiť/ posúdiť svoju prácu, využívať brainstorming, hlavne pracovať s informáciami/resource-based learning/. Pokiaľ sa dalo, skúšali prácu v dvojiciach, skupinách /kooperatívne vyučovanie/- uplatňovať kritické myslenie, učiť sa komunikácii, aby vedeli, že ak majú nejaký problém, tak ho treba povedať- myšlienky ešte čítať nevieme. Nielen komunikovať, ale aj zásady komunikácie. To všetko s max využitím IKT. Čítanie-práca s textom, počúvanie, rozprávanie, písanie, komunikácia- dialógy- rozvíjala som všetky zručnosti využívajúc kritické myslenie, prácu s informáciami, vlastné skúsenosti žiakov, porovnávali sme, robili závery. Jednoznačne sa snažím do svojej práce preniesť prístup, ktorý prezentuje na svojich webinároch Dave Spencer/

Respondent 2: Svoj prístup by som mohla vyhodnotiť ako konštruktívny, pretože sa snažím aby vedomosti, ktoré žiaci získajú na mojich hodinách prepojili so životom a videli zmysel v celoživotnom učení sa, ale tiež aj kognitívny pretože sa snažím učiť od jednoduchšieho k zložitejšiemu, s využívaním už získaných vedomostí.

Respondent 3: Kognitívny prístup (so zameraním na procesy myslenia, ktoré sa na učení podieľajú), behaviorálny prístup (so zameraním na vplyvy správania sa učiteľa a vonkajšieho prostredia), humanistický prístup (so zameraním na uspokojovanie citových a vývojových potrieb žiaka).

Respondent 4: Individuálny prístup k žiakom.

5. Ktoré učebné zdroje/materiály využívate pri vyučovaní?

Respondent 1: Učebnice vydavateľstva Oxford- Solutions- rôzne úrovne, k nim máme aj CPT/ classroom presentation tools - používame ich s dataprojektorom, resp.IWB, tento rok/ aj minulý vydavateľstvo poskytlo pre žiakov aj učiteľov online učebnice - ich platnosť skončila 30.6. Pre maturantov využívame YES B1, príp. YES B2 - tu sú spracované MS témy, vzorové testy, gramatika, tiež ďalšie doplnkové materiály získané online z rôznych webinárov alebo z učebníc rôznych vydavateľstiev, NUCEM, tiež využívame časopisy rôznych úrovní /Gate, Bridge/. V tomto období nám vydavateľstvo umožnilo aj online prístup, staršie vydania Friendship, zjednodušené čítanie, materiály z ucimenadialku,...

Respondent 2: Vytváram si aj vlastné materiály, využívam aj materiály vytvorené na internete napr. z portálu Zborovňa, B - akadémia, Isibalo, Planéta vedomostí. Máme aj dobré učebnice –napr. ACH.

Respondent 3: Národný štandard finančnej gramotnosti, M. Pavlík: Základy finančného zdravia, rôzne www stránky.

Respondent 4: Učiteľské internetové portály: Zborovňa, IT Akadémia, Viki.

6. Aké iné učebné zdroje/materiály/ materiálne podmienky/učebne by ste chceli využívať, ale nemáte ich k dispozícii?

Respondent1: Potrebovali by sme ďalšiu /jazykovú/ triedu s dataprojektorom, reproduktormi a zatemnením, možno s IWB - nie je to nevyhnutné, aby sa v nej dalo premietať, sem tam by sa hodil net/wifi pripojenie - vieme si predstaviť aj prácu s tabletmi, dobrý vizualizér by bol výborný/ nejaký máme, ale jeho zobrazenie nie je ideálne.

Respondent 2: Myslím si , že keď budú všetky učebne na A-čku vybavené dataprojektormi, internetom a wifi, bude sa dať pracovať efektívnejšie aj mimo IT učební, do ktorých sa je dosť problém dostať.

Respondent 3: Nepotrebujem špeciálne učebne, mám všetko čo potrebujem k vyučovaniu.

Respondent 4: Jazyková učebňa doplnená tabletmi s pripojením na wifi alebo s počítačmi/notebookmi, kvalitné ozvučenie. Počítačová učebňa s kvalitným softvérovým vybavením a vysokorýchlostným internetom, prípadne wifi pripojením a cloudovým úložiskom.

7. Venovali ste sa v tomto školskom roku svojmu profesionálnemu rozvoju (absolvovali ste vzdelávanie, kurz, školenie, samostatné vzdelávanie...)

Respondent1: Vzdelávaniu som sa venovala, absolvovala som niekoľko webinárov, ktoré ponúkali rôzne vydavateľstvá- napr. Cambridge- Teaching grammar during covid-19, Cambridge Day-Teaching ELT in troubled times: How to be ready for anything and handle it skilfully with Herbert Puchta, Oxford- Comfort and Joy, Macmillan- Teach with Dave Masterclass/3 webináre, Global Teachers' Festival 8-19 February 2021/ 5 webinárov, Social and Emotional Learning (SEL) in the Secondary Classroom, Jazykový mentoring Lýdie Machovej, učím sa španielčinu v jazykovej škole.

Respondent 2 : Konkrétneho vzdelávania, kurzu ani školenia som neabsolvovala, ale vzdelávam sa stále podľa potreby na jednotlivé hodiny (nové technológie, metódy, postupy).

Respondent 3: Áno – Školy v oute (dva celodenné webináre), Hurá von (celodenná online konferencia), Plantnet (štyri popoludňajšie webináre)

Respondent 4: On line školenie v programovaní Arduino, individuálne vzdelávanie v oblasti IKT.

8. V akej oblasti by ste sa chceli vzdelávať?

Respondent1: V motivácii žiakov, ako pracovať s problémovými žiakmi, využívať rôzne inteligencie pri učení, ako zlepšiť spoluprácu medzi žiakmi, rozvíjať čitateľskú, mediálnu a finančnú gramotnosť žiakov, využívať online nástroje, páčila by sa mi Radosná škola s Danielom Hevierom /Facebooková platforma spisovateľa a pedagóga Daniela Heviera, ktorý poskytuje pedagógom impulzy, inšpirácie,

nápady, rady, svoje know-how, ako inovatívne, kreatívne a s radosťou vzdelávať žiakov základných a študentov stredných škôl v slovenskom jazyku, literatúre, ale aj iných humanitných predmetoch, ako spájať vzdelávanie so životom, ako naučiť deti a mladých ľudí lásku k poznaniu, ako prepájať obsah vzdelávania s ich aktuálnym postavením./

Respondent 2: Je veľa oblastí v ktorých by som sa mohla zdokonaľiť napr. cudzí jazyk, spotrebná chémia, biochémia – len je treba si vytýčiť priority.

Respondent 3: Akákoľvek, ktorá ma v predmetoch, ktoré učím, posunie vpred.

Respondent 4: Zdokonaľovanie IKT zručností v oblasti informatizácie ako aj jazykové zručnosti (ANJ)

9. Má podľa vás inovatívna výučba (napríklad použitie IKT a inovatívne pedagogické prístupy) pozitívny dopad na nasledujúce faktory? Označte +

Faktor	Vôbec	Veľmi málo	Do určitej miery	Veľmi často
Žiaci sa viac sústredia na učenie			3	1
Žiaci sa viac snažia v tom, čo sa učia			2	2
Žiaci pociťujú väčšiu nezávislosť v učení (v prípade potreby si môžu cvičenia zopakovať, môžu sa podrobnejšie venovať téme, ktorá ich zaujíma atď.)				4
Žiaci ľahšie porozumejú tomu, čo sa učia			3	1
Žiaci si ľahšie zapamätajú, čo sa naučili			1	3
Žiaci si rozvíjajú kritické uvažovanie			1	3
Žiaci sa viac zaujímajú o kariéru v oblasti, ktorú študujú		1	2	1
IKT uľahčujú spoluprácu medzi žiakmi		1	1	2
IKT uľahčujú spoluprácu medzi žiakom a učiteľom			2	2
IKT zlepšujú atmosféru v triede - žiaci sa viac zapájajú, tým menej vyrušujú			1	3

10. Priestor na vaše ďalšie postrehy, návrhy a pripomienky - napíšte:

Respondent1: IKT je fajn, ale nadšenie, motivácia, nápad sú niekedy silnejšie.

Respondent 2: Nemám pripomienky, podľa môjho názoru bol každý PK prínosom, najviac sa mi páčilo posledné stretnutie, kde sme si ukázali možnosti využitia nových metód vo výučbe FG, už ich len používať.

Respondent 3: Nemám pripomienky.

Respondent 4: Zmodernizovanie a doplnenie učební o interaktívne tabule, učiteľské pracoviská, internetové pripojenie/Wifi, výmena starých PC za nové, vytvorenie žiackych účtov/kont na online Office 365, nainštalovať žalúzie vo všetkých učebniach v budove A, vytvoriť viac oddychových zón pre žiakov.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

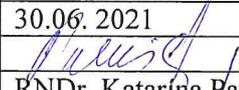
Stretnutia členov pedagogického klubu finančnej gramotnosti boli inšpiratívne, kreatívne, ale aj zábavné. Veľa vecí sme neplánovane riešili aj mimo klubu – počas prestávky na chodbe, diskutovali v kabinete alebo pri obede v novej školskej jedálni. Každý člen klubu pristupoval k svojej práci zodpovedne. Inšpiratívne boli kluby, kde sme si mohli vymeniť skúsenosti, ako a kde využívame finančnú gramotnosť na našich predmetoch, ako k tomu pristupujú žiaci, opisovali sme problémové situácie a ako ich riešime (výstupný dotazník, vyjadrenie členky klubu).

Náš pedagogický prístup musí byť zameraný na žiaka a preto je potrebné:

- motivovať žiakov, aby získavali nové poznatky riešením problémových úloh, vedeli problém pomenovať,
- podporovať informačnú a mediálnu gramotnosť, naučiť žiaka pracovať s informáciami – získavať overené informácie (čítaním, počúvaním), informácie triediť, vyhodnocovať a uplatňovať finančnú gramotnosť a kritické myslenie,
- navrhovať vlastné postupy riešenia, porovnávať, robiť závery, prezentovať výsledky,
- aby žiak vedel samostatne ohodnotiť svoju prácu,
- využívať osobnú skúsenosť žiaka a vedomosti,
- aby žiak nielen komunikoval, ale dodržiaval zásady komunikácie,
- vedomosti, ktoré žiaci získajú prepojiť so životom a vidieť zmysel v celoživotnom vzdelávaní,
- učiť od jednoduchšieho k zložitejšiemu, využívať už získané vedomosti a skúsenosti žiaka.

Na základe výstupov PK finančnej gramotnosti a diskusie s členmi pedagogického klubu - učiteľmi všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov odporúčame:

- využívať inovatívne metódy práce (brainstorming, myšlienkové mapy, skupinové, rovesnícke, projektové vyučovanie...)
- vzdelávanie učiteľov v oblasti finančnej gramotnosti, inovatívnych metód vyučovania, ako motivovať žiakov, pracovať s problémovými žiakmi, využívať rôzne inteligencie pri učení, ako zlepšiť spoluprácu medzi žiakmi, rozvíjať čitateľskú, mediálnu a finančnú gramotnosť, využívať online nástroje,
- finančné témy vysvetľovať jednoduchšie, názorne, uvádzať príklady z reálneho života, realizovať úlohy viac prakticky ako teoreticky,
- prinášať aktuálne a overené poznatky,
- vytvoriť priaznivú atmosféru, poskytnúť žiakom priestor na prezentáciu vlastných názorov a postojov,
- zdieľať osvedčené pedagogické skúsenosti a spolupracovať v rámci predmetových komisií,
- zamerať sa na rozvoj FG pri realizácii mimoškolských aktivít žiakov – krúžky, SOČ,
- realizovať a prezentovať študentské projekty vo všetkých ročníkoch,
- uplatňovať pri vyučovaní 7 návykov efektívnych ľudí,
- doplniť materiálne vybavenie školy – internetové pripojenie/Wifi, vytvoriť žiacke kontá na online Office 365, vytvoriť viac oddychových zón pre žiakov.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	RNDr. Katarína Paliesková
12. Dátum	30.06. 2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Katarína Paliesková
15. Dátum	30.06. 2021
16. Podpis	